

INFORME 19/2021

DIPUTACIÓ
DE BARCELONA
PLA ESTRATÈGIC
DE SUBVENCIONS,
EXERCICI 2017

INFORME 19/2021

**DIPUTACIÓ
DE BARCELONA**
PLA ESTRATÈGIC
DE SUBVENCIONS,
EXERCICI 2017

Edició: novembre de 2021

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INFORME.....	7
1.1.1. Objecte i abast	7
1.1.2. Metodologia.....	7
1.2. ENS FISCALITZAT	7
1.2.1. Antecedents	7
1.2.2. Activitats i organització.....	8
1.2.3. Treballs de control.....	11
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	12
2.1. APROVACIÓ DEL COMPTE GENERAL I RETIMENT.....	12
2.2. ESTAT DE LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST	12
2.2.1. Pressupost inicial.....	14
2.2.2. Modificacions pressupostàries.....	14
2.3. PLA ESTRATÈGIC DE SUBVENCIONS	16
2.3.1. Normativa aplicable.....	16
2.3.2. Pla estratègic de subvencions de la Diputació de Barcelona de l'exercici 2017.....	16
2.3.3. Mostra fiscalitzada.....	24
3. CONCLUSIONS	47
3.1. OBSERVACIONS.....	47
3.2. RECOMANACIONS.....	52
4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	53
4.1. AL·LEGACIONS REBUDES.....	53
4.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS	62
APROVACIÓ DE L'INFORME.....	62
VOT PARTICULAR DE LA SÍNDICA EMMA BALSEIRO CARREIRAS.....	63

ABREVIACIONS

BEP	Bases d'execució del pressupost
IRTA	Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries
IVÀLUA	Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques
LGS	Llei 38/2003, del 17 de novembre, general de subvencions
M€	Milions d'euros
PES	Pla estratègic de subvencions
PUOSC	Pla únic d'obres i serveis de Catalunya
PXGL	Pla de xarxa de governs locals

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe de fiscalització limitada relatiu al Pla estratègic de subvencions de la Diputació de Barcelona, corresponent a l'exercici 2017.

L'objecte de l'informe ha estat la fiscalització limitada del Pla estratègic de subvencions (PES) de la Diputació de Barcelona, tant pel que fa a la seva vessant financera com al compliment de la legislació aplicable, corresponent a l'exercici 2017.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2017, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre millores en la gestió de les subvencions, transferències i ajuts concedits per l'entitat i en d'altres aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

L'article 87 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, defineix la província com una entitat local formada per l'agrupació de municipis, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat per al compliment de les seves finalitats. El govern de les províncies correspon a les diputacions respectives, com a corporacions de caràcter representatiu. La Diputació de Barcelona és la corporació de caràcter representatiu de la província de Barcelona.

1.2.2. Activitats i organització

1.2.2.1. Activitat

Les competències pròpies de les diputacions i, per tant, de la Diputació de Barcelona, són les que les lleis de l'Estat i del Parlament de Catalunya els atribueixen i, en tot cas, les que es detallen a continuació:

- Coordinar els serveis municipals entre si, per garantir la prestació integral i adequada dels serveis en tot el territori de la província.
- Prestar assistència i cooperació jurídica, econòmica i tècnica als municipis, especialment els que tenen menys capacitat econòmica i de gestió.
- Prestar serveis públics de caràcter supramunicipal i, si escau, supracomarcal.
- Cooperar en el foment del desenvolupament econòmic i social i en la planificació en el territori provincial, d'acord amb les competències de les altres administracions públiques en aquest àmbit.
- Fomentar i administrar els interessos peculiars de la província.

Per poder dur a terme aquestes funcions les diputacions han d'assegurar l'accés de la població al conjunt dels serveis mínims de competència municipal i la major eficàcia i economia en la prestació d'aquests mitjançant qualsevol fórmula d'assistència i cooperació municipal. Amb aquesta finalitat, les diputacions poden atorgar subvencions i altres ajuts per realitzar i mantenir obres i serveis municipals que es duran a terme mitjançant plans especials o altres instruments específics.

1.2.2.2. Organització

Les diputacions són institucions governades per alcaldes i regidors dels ajuntaments de la seva província, escollits de manera indirecta, perquè els seus components –els diputats– són elegits entre els alcaldes i regidors dels consistoris, agrupats per partits judicials, d'acord amb el nombre de vots obtinguts per les candidatures que han superat el mínim del 3%.

El govern de cada diputació es regeix, de manera general, per la Llei 7/1985, del 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, per la Llei 27/2013, del 27 de desembre del 2013, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local, i més específicament pel seu reglament orgànic.

Segons el Reglament orgànic de la Diputació de Barcelona, en són òrgans de govern necessaris el president, els vicepresidents, la Junta de Govern i el Ple. També hi ha altres òrgans complementaris, entre els quals destaquen la Comissió Executiva, les comissions informatives i de seguiment, la Junta de Portaveus, etc. El 31 de desembre del 2017, la composició dels òrgans de govern era la següent:

Quadre 1. Òrgans de govern de la Diputació de Barcelona a 31 de desembre del 2017

Òrgan	Composició
President	Mercè Conesa i Pagès de CiU
Vicepresidents	Vicepresident primer: Dionís Guiteras i Rubio, d'ERC-AM Vicepresident segon: Marc Castells i Berzosa, de CiU Vicepresident tercer: Martí Pujol i Casals, d'ERC-AM Vicepresidenta quarta: Meritxell Budó i Pla, de CiU Vicepresidenta cinquena: Núria Parlón i Gil, del PSC-CP
Junta de Govern	El president de la Diputació i 17 diputats distribuïts entre els grups polítics de la forma següent: - 8 diputats de CiU - 8 diputats d'ERC-AM - 1 diputat del PSC-CP Hi assisteixen també amb veu però sense vot 5 diputats distribuïts entre els grups polítics de la forma següent: - 1 diputat del PSC-CP - 1 diputat d'Entesa - 1 diputat del PP - 1 diputat de C's - 1 diputat de CUP-PA
Ple	51 diputats distribuïts entre els grups polítics de la forma següent: - 14 diputats de CiU - 11 diputats d'ERC-AM - 10 diputats del PSC-CP - 7 diputats d'Entesa - 3 diputats del PP - 3 diputats de C's - 3 diputats de CUP-PA
Comissió Executiva	El president de la Diputació, 5 diputats de CiU i 2 diputats d'ERC-AM
Junta de Portaveus	El president de la Diputació i 7 diputats distribuïts entre els grups polítics de la forma següent: - 1 diputat de CiU - 1 diputat d'ERC-AM - 1 diputat del PSC-CP - 1 diputat d'Entesa - 1 diputat del PP - 1 diputat de C's - 1 diputat de CUP-PA

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació facilitada per la Diputació.

Clau: CiU: Convergència i Unió. CUP-PA: Candidatura d'Unitat Popular – Poble Actiu. C's: Ciutadans. Entesa: Entesa pel Progrés Municipal. ERC-AM: Esquerra Republicana de Catalunya – Acord Municipal. PP: Partit Popular. PSC-CP: Partit dels Socialistes de Catalunya – Candidatura de Progrés.

Entitats dependents i/o entitats participades

Les entitats que conformaven el sector públic de la Diputació de Barcelona a 31 de desembre del 2017 eren les següents:

- Entitats dependents que formen part del Compte general:
 - Organismes autònoms:
 - Fundació Pública “Casa Caritat”
 - Organisme autònom Institut del Teatre
 - Organisme de Gestió Tributària
 - Patronat d’Apostes
 - Societats mercantils de capital íntegrament propietat de l’entitat local:
 - Xarxa Audiovisual Local, SL
- Altres entitats adscrites a la Diputació:
 - Fundacions:
 - Fundació Privada Democràcia i Govern Local
 - Fundació Privada Palau
 - Institut d’Humanitats de Barcelona
 - Consorcis:
 - Consorci Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, Casa de Caritat
 - Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona
 - Consorci de l’Espai Natural de les Guillerries – Savassona
 - Consorci de l’Institut de Ciències de Polítiques i Socials
 - Consorci del Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa
 - Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat
 - Consorci del Parc de la Serralada de Marina
 - Consorci del Parc Serralada Litoral
 - Consorci del Patrimoni de Sitges
 - Consorci d’Estudis, Mediació i Conciliació a l’Administració Local
 - Centre Universitari Internacional Menéndez Pelayo Barcelona – Centre Ernest Lluch

A més, la Diputació de Barcelona, és membre d’altres entitats en què participa com a membre institucional.

1.2.3. Treballs de control

D'acord amb el Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, la funció del control intern en les entitats locals i els seus ens dependents respecte de la seva gestió econòmica està reservada a interventors amb habilitació de caràcter nacional, en la triple accepció de funció interventora, de control financer i de control d'eficàcia.

El títol VI de les Bases d'execució del pressupost (BEP) de la Diputació de Barcelona regula els procediments de control i de fiscalització interna. Segons aquestes bases, la Diputació de Barcelona realitza les activitats de control d'acord amb el que preveu la legislació, les Instruccions sobre procediments de control de la Diputació de Barcelona i el Pla anual d'actuacions de control.

La funció interventora de l'exercici 2017 es va efectuar en la modalitat de fiscalització prèvia limitada d'aspectes essencials que va ser completada per una fiscalització plena posterior sobre una mostra representativa d'actes de contingut econòmic que donessin lloc al reconeixement i la liquidació de drets i obligacions, els ingressos i pagaments que se'n derivessin i la recaptació, inversió i aplicació, en general, dels cabals públics administrats, amb la finalitat de verificar que la gestió economicoadministrativa es va ajustar a les disposicions aplicables en cada cas i determinar el grau de compliment de la legalitat en la gestió dels crèdits. Així mateix, es va complementar amb la realització d'un control financer sobre el compliment de les obligacions per part dels beneficiaris de subvencions en els termes previstos en el títol III de la Llei 38/2003, del 17 de novembre, general de subvencions (LGS).

L'informe de control financer sobre els beneficiaris de subvencions es va emetre el 30 de novembre del 2018.

La Intervenció de la Diputació de Barcelona va exercir la funció de control de la societat mercantil en què participa íntegrament, Xarxa Audiovisual Local, SL, com a ens dependent que és de la Diputació i va efectuar l'auditoria dels comptes anuals de l'exercici 2017 dels consorcis que té adscrits, tal com estableix l'article 122 de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Provisió de places

El lloc de treball d'interventor de la Diputació de Barcelona està classificat de classe primera, categoria superior, i està reservat a funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional. Des de l'1 d'octubre del 2006 i fins al 6 de juny del 2017, aquest lloc estava ocupat per una funcionària amb habilitació de caràcter nacional.

Des del 30 d'abril del 2017 la Intervenció de la Diputació de Barcelona estava ocupada per un funcionari amb habilitació de caràcter nacional, per Resolució del 29 de març del 2017 de la Direcció General d'Administració Local de la Generalitat de Catalunya.

El lloc de secretari de la Diputació de Barcelona estava ocupat per una funcionària amb habilitació de caràcter nacional, des del 18 de gener del 2008.

El lloc de tresorer va ser ocupat per un funcionari amb habilitació de caràcter nacional des del 30 de març del 2006 i fins al 30 d'abril del 2017, moment en què va ser ocupat per una altra funcionària amb habilitació de caràcter nacional.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. APROVACIÓ DEL COMPTE GENERAL I RETIMENT

Un cop acabat l'exercici, les entitats locals han de formar el Compte general, que posa de manifest la gestió realitzada en els aspectes econòmic, financer, patrimonial i pressupostari.

Tal com estableix la Instrucció del model normal de comptabilitat local, aprovada per l'Ordre HAP/1781/2013, del 20 de setembre, vigent l'exercici 2017, el Compte general de la Diputació de Barcelona inclou el Balanç, el Compte del resultat economicopatrimonial, l'Estat de canvis en el patrimoni net, l'Estat de fluxos d'efectiu, l'Estat de liquidació del pressupost i la Memòria.

El Compte general ha de ser sotmès, abans de l'1 de juny, a la Comissió Especial de Comptes de la Diputació de Barcelona, que ha d'emetre'n l'informe corresponent. Aquest informe, juntament amb el Compte general, s'ha d'exposar al públic durant quinze dies. Finalment, s'ha de sotmetre al Ple perquè l'aprovi abans de l'1 d'octubre i pugui ser tramès a la Sindicatura abans del 15 d'octubre.

El 28 de maig del 2018 la Comissió Especial de Comptes de la Diputació de Barcelona va emetre el corresponent informe del Compte general de l'exercici 2017. El Ple de la Diputació de Barcelona va aprovar el Compte general el 27 de setembre del 2018 i va ser retut a la Sindicatura de Comptes el 15 d'octubre del 2018.

2.2. ESTAT DE LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

L'Estat de la Liquidació del pressupost de l'exercici 2017, que inclou el Resultat pressupostari, es detalla a continuació:

Quadre 2. Estat de la Liquidació del pressupost

Capítols d'ingressos	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Drets reconeguts	Drets pendents de cobrament
1. Impostos directes	113.227.000	-	113.227.000	121.186.785	15.563.636
2. Impostos indirectes	76.154.000	-	76.154.000	82.084.989	-
3. Taxes i altres ingressos	8.663.000	7.900	8.670.900	9.599.831	1.155.790
4. Transferències corrents	471.834.000	17.917.516	489.751.516	496.088.763	1.598.495
5. Ingressos patrimonials	2.467.000	-	2.467.000	2.333.080	332.928
Total operacions corrents	672.345.000	17.925.416	690.270.416	711.293.448	18.650.849
6. Alienació d'inversions reals	-	-	-	1.454.892	385.794
7. Transferències de capital	-	1.216.954	1.216.954	430.113	33.632
Total operacions de capital	-	1.216.954	1.216.954	1.885.005	419.426
8. Actius financers	206.000.000	437.739.758	643.739.758	235.373.424	1.181.590
9. Passius financers	58.500.000	-	58.500.000	22.500.000	-
Total operacions financeres	264.500.000	437.739.758	702.239.758	257.873.424	1.181.590
Total ingressos	936.845.000	456.882.128	1.393.727.128	971.051.878	20.251.865

Capítols de despeses	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes	Oblig. pendents de pagament
1. Despeses de personal	213.800.000	282.657	214.082.657	195.417.923	1.570.479
2. Despeses en béns corrents i serveis	90.739.750	19.203.932	109.943.682	78.529.157	2.617.581
3. Despeses financeres	1.391.000	(150.000)	1.241.000	1.131.970	-
4. Transferències corrents	261.976.000	148.561.581	410.537.581	296.793.512	29.874.398
5. Fons de contingència i altres imprevistos	5.000.000	(4.097.876)	902.124	-	-
Total operacions corrents	572.906.750	163.800.294	736.707.044	571.872.562	34.062.458
6. Inversions reals	56.430.000	85.732.392	142.162.392	33.815.894	2.255.039
7. Transferències de capital	81.957.000	153.993.669	235.950.669	82.591.797	19.614.619
Total operacions de capital	138.387.000	239.726.061	378.113.061	116.407.691	21.869.658
8. Actius financers	201.826.250	53.205.773	255.032.023	233.655.354	-
9. Passius financers	23.725.000	150.000	23.875.000	23.869.111	-
Total operacions financeres	225.551.250	53.355.773	278.907.023	257.524.465	-
Total despeses	936.845.000	456.882.128	1.393.727.128	945.804.718	55.932.116

Resultat pressupostari	Drets reconeguts nets	Obligacions reconegudes netes	Resultat pressupostari
a. Operacions corrents	711.293.449	571.872.562	139.420.886
b. Altres operacions no financeres	1.885.005	116.407.692	(114.522.687)
Total operacions no financeres	713.178.454	688.280.254	24.898.199
Actius financers	235.373.424	233.655.354	1.718.070
Passius financers	22.500.000	23.869.111	(1.369.111)
Resultat pressupostari de l'exercici	971.051.878	945.804.720	25.247.158
Ajustaments			
4. Crèdits gastats finançats amb romanents de tresoreria per a despeses generals			220.288.645
5. Desviacions de finançament negatives de l'exercici			16.101.924
6. Desviacions de finançament positives de l'exercici			16.222.412
Resultat pressupostari ajustat			245.415.315

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2017.

El pressupost inicial aprovat va ser de 936,85 M€ i durant l'exercici es van aprovar modificacions de crèdit per 456,88 M€. Per tant, el pressupost definitiu va ser de 1.393,73 M€. El Resultat pressupostari de l'exercici va ser de 25,25 M€, i considerant els ajustos derivats de

les despeses finançades amb romanent de tresoreria i de les desviacions de finançament, el Resultat pressupostari ajustat va ser de 245,42 M€.

Les despeses per transferències corrents i de capital, que són els capítols on hi ha registrades les despeses objecte de l'informe, presentaven un pressupost inicial de 261,98 M€ i 81,96 M€, respectivament. Van ser modificades en 148,56 M€ i 153,99 M€, donant com a resultat un pressupost definitiu de 410,54 M€ i 235,95 M€, respectivament.

2.2.1. Pressupost inicial

El Ple de la Diputació de Barcelona va aprovar inicialment el pressupost de l'exercici 2017 l'1 de desembre del 2016, el qual va quedar definitivament aprovat el 29 de desembre del 2016, i es va publicar en el *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* el 30 de desembre del 2016.

2.2.2. Modificacions pressupostàries

Les modificacions del pressupost de despeses, 456,88 M€, suposen el 48,8% del pressupost inicial, i es van tramitar en catorze expedients, entre els quals destaquen, per l'import, les incorporacions de romanents de crèdits, de 348,88 M€. Els expedients esmentats van ser aprovats per l'òrgan competent, que era el Ple de la Diputació de Barcelona per a la modificació de crèdits extraordinaris, suplementes de crèdit i baixes per anul·lació, i la resta, van ser aprovats pel president.

En el quadre següent es mostren les modificacions del pressupost de l'exercici 2017, classificades per capítols i per tipus:

Quadre 3. Modificacions de crèdit. Exercici 2017

Capítols de despesa	Incorporació de romanent	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdits	Generació de crèdits	Transferències de crèdits	Baixes per anul·lació	Total modificacions
1. Despeses de personal	225.086	-	-	57.571	-	-	282.657
2. Despeses en béns corrents i serveis	18.766.172	-	510.460	767.910	(658.782)	(181.828)	19.203.932
3. Despeses financeres	-	-	-	-	(150.000)	-	(150.000)
4. Transferències corrents	125.598.121	1.712.197	4.493.048	17.099.934	3.050.491	(3.392.210)	148.561.581
5. Fons de contingència i altres imprevistos	-	-	-	-	(3.801.978)	(295.898)	(4.097.876)
6. Inversions reals	45.762.148	239.500	36.350.677	1.216.953	2.297.574	(134.460)	85.732.392
7. Transferències de capital	150.486.578	2.126.740	3.226.998	-	(887.305)	(959.342)	153.993.669
8. Actius financers	8.046.507	-	-	45.159.266	-	-	53.205.773
9. Passius financers	-	-	-	-	150.000	-	150.000
Total	348.884.612	4.078.437	44.581.183	64.301.634	-	(4.963.738)	456.882.128

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'exercici 2017.

Les principals modificacions de crèdit de l'exercici es corresponien amb les incorporacions de romanents, de 348,88 M€, seguides de les generacions de crèdit, de 64,30 M€, i dels suplementes de crèdit, de 44,58 M€. Les generacions de crèdit van ser, principalment, per a l'atorgament de préstecs a entitats locals i per a la participació compensatòria en l'àmbit de la sanitat de despeses de caràcter assistencial, i els suplementes de crèdits per a la realització d'inversions financerament sostenibles.

Les modificacions dels capítols 4 i 7 que corresponien al PES de l'exercici 2017 ascendien a 74,51 M€,¹ segons el detall següent:

Quadre 4. Modificacions de crèdit dels capítols 4 i 7 del PES de l'exercici 2017

Capítols de despesa	Incorporacions de romanent	Suplements de crèdits	Transferències de crèdit		Baixes per anul·lació	Total modificacions
			Positives	Negatives		
4. Transferències corrents	33.722.298	3.820.636	3.995.382	(13.160.745)	(3.392.210)	24.985.361
7. Transferències de capital	60.247.610	217.500	118.484	(10.227.826)	(830.730)	49.525.038
Total	93.969.908	4.038.136	4.113.866	(23.388.571)	(4.222.940)	74.510.399

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'exercici 2017.

Com es desprèn del quadre anterior, les modificacions del PES corresponien a crèdits dels capítols 4 i 7. D'aquestes, 93,97 M€ corresponien a incorporacions de romanents de crèdits d'exercicis anteriors. Els suplementes de crèdits, de 4,04 M€, eren increments de les aportacions al Centre de Cultura Contemporània i a programes educatius, principalment. Les transferències de crèdit, de 19,27 M€ negatius, van ser en crèdits del programa d'escoles bressol i altres programes d'actuacions dels ajuntaments que van ser traspassats a altres partides de suport a l'escolarització i de suport a serveis municipals que no formaven part del PES de l'exercici. Les baixes de crèdits, per 4,22 M€, corresponien a baixes a partides genèriques de transferències a ajuntaments.

Els expedients de modificacions de crèdit inclouen l'informe d'Intervenció preceptiu sobre els efectes de la modificació sobre l'estabilitat pressupostària, d'acord amb l'article 16.2 del Reial decret 1463/2007, del 2 de novembre, que aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 18/2001, del 12 de desembre, d'estabilitat pressupostària, en la seva aplicació a les entitats locals.²

1. Aquestes modificacions de 74,51 M€ corresponen a les modificacions del PES de les subvencions atorgades en l'exercici 2017. La diferència entre aquest import i l'import total de les modificacions dels capítols 4 i 7 correspon a les incorporacions de romanent de crèdit de les subvencions atorgades en exercicis anteriors al 2017.

2. Aquest Reglament continua en vigor amb la Llei 2/2012, del 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, vigent en l'exercici fiscalitzat.

2.3. PLA ESTRATÈGIC DE SUBVENCIONS

2.3.1. Normativa aplicable

El règim jurídic general de les subvencions atorgades per les administracions públiques està regulat en la LGS, que té caràcter bàsic per les entitats que integren l'Administració local, sense perjudici de les disposicions legals que cada comunitat autònoma hagi establert per l'assumpció de competències en aquest àmbit. En aquest sentit, a Catalunya, s'han de tenir en compte les especificitats derivades de la regulació del Decret 179/1995, del 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, que dedica el títol 3 a la regulació de l'activitat de foment de les administracions locals.

Per part seva, la Diputació de Barcelona, amb l'objectiu de regular el procediment de tramitació de les subvencions, transferències i altres ajuts, va aprovar l'Ordenança general de subvencions, la versió definitiva de la qual va ser aprovada en sessió del Ple del 30 de març del 2017 i publicada en el *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* del 9 de maig del 2017. A més, per facilitar-ne la tramitació, va elaborar unes instruccions sobre gestió i justificació de les subvencions.

2.3.2. Pla estratègic de subvencions de la Diputació de Barcelona de l'exercici 2017

L'article 8 de la LGS, que té caràcter bàsic, disposa que els ens que proposin l'establiment de subvencions, han de concretar prèviament en un pla estratègic de subvencions els objectius i efectes que es pretenen amb la seva aplicació, el termini necessari per a la seva consecució, els costos previsibles i les fonts de finançament, amb subjecció al compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària; tot això, sense provocar efectes distorsionadors quan aquestes subvencions s'orientin a objectius que afectin el mercat i seguint els principis de publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat i no discriminació; eficàcia en el compliment dels objectius fixats, i eficiència en l'assignació i la utilització dels recursos públics.

La Diputació de Barcelona, dins la seva activitat de foment, atorga subvencions, transferències i altres ajuts i, en compliment d'allò que estableix la LGS, va elaborar el PES per a l'exercici 2017³ amb l'objectiu de fer públiques aquestes aportacions i informar dels objectius i efectes que es pretenien aconseguir i també de les fonts de finançament.

L'article 30 de la Llei 15/2014, del 16 de setembre, de racionalització del sector públic i altres mesures de reforma administrativa, va modificar la LGS amb l'objectiu de regular les comunicacions que s'havien de realitzar en la Base de Dades Nacional de Subvencions sobre

3. El PES de l'exercici 2017 es va aprovar el 29 de desembre del 2016, juntament amb el pressupost inicial.

determinats aspectes de les subvencions i ajuts, per donar compliment a la Llei 19/2013, del 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que estableix la informació que s'ha de publicar de forma activa a les subvencions i ajuts públics concedits. La Diputació de Barcelona va comunicar totes les subvencions atorgades durant l'exercici 2017 a aquesta plataforma d'acord amb les resolucions del 9 i 10 de desembre del 2015 de la IGAE, que regulen el contingut i la periodicitat de la informació a subministrar i el procés de registre i publicació de convocatòries de subvencions i ajudes en aquesta base de dades.

El PES de la Diputació de Barcelona de l'exercici 2017 va ascendir a 343,93 M€ i incloïa 441 línies de subvenció i 3.021 beneficiaris. Durant l'exercici 2017 es van aprovar modificacions als crèdits pressupostaris assignats a aquestes subvencions per 74,51 M€ que van donar com a resultat un import del PES de l'exercici 2017 de 418,44 M€. Tot i que en l'exercici 2017 es van registrar obligacions reconegudes derivades del PES per 230,49 M€, els crèdits compromesos van ser de 351,64 M€. Això és degut al fet que, com a norma general, les subvencions no es paguen fins que el beneficiari justifica la despesa que, en moltes ocasions, no ho fa fins a l'exercici següent al de l'atorgament.

Les modificacions al PES en 74,51 M€ van ser el resultat d'uns increments de 102,12 M€ i d'unes disminucions de 27,61 M€. Dels increments, la major part, 93,97 M€, van correspondre a la incorporació dels romanents de crèdit per la part de les subvencions provinents de l'exercici anterior que encara estaven pendents de justificació.

Aquestes modificacions van ser aprovades per quatre acords de Ple: del 30 de març del 2017, del 25 de maig del 2017, del 29 de juny del 2017 i del 20 de juliol del 2017. Aquests acords adjunten com a annex el nou PES actualitzat, però no detallen els imports que han estat modificats ni fan referència als informes justificatius de la modificació de les partides.

Segons l'article 8 de la LGS, el PES es configura com el mecanisme per concretar els objectius i efectes que es pretenen assolir amb les subvencions. Les diferents partides modificades del PES estan justificades en els informes de modificacions de crèdit, però no inclouen un informe sobre com aquestes afecten el compliment dels objectius inicialment establerts. D'altra banda, aquestes modificacions del PES efectuades amb posterioritat a la seva aprovació no han estat publicades, per la qual cosa no es dona compliment als principis de publicitat i transparència que han de regir la gestió de les subvencions d'acord amb l'article 8, esmentat.

2.3.2.1. Pla estratègic de subvencions per objectiu estratègic

Les diferents subvencions, transferències i altres ajuts, tant corrents com de capital, que la corporació tenia previstes per al 2017 s'agrupen d'acord amb la classificació per programes que estableix l'Ordre HAP/419/2014, del 14 de març, per la qual es modifica l'Ordre EHA/3565/2008, del 3 de desembre, que regula l'estructura dels pressupostos de les entitats

locals. Aquesta classificació ordena les aplicacions pressupostàries en funció de la seva finalitat i dels objectius que es pretenen aconseguir i les agrupa per àrees de despesa, polítiques de despesa, grups de programes i programes, i així fa possible el seu desenvolupament en subprogrames. Aquesta estructura permet relacionar totes les subvencions, transferències i altres ajuts amb els objectius estratègics, d'acord amb el Pla d'actuació del mandat 2016-2019 de la Diputació de Barcelona.⁴

A continuació es presenten les subvencions, transferències i altres ajuts inclosos en el PES per a l'exercici 2017 segons els objectius estratègics del Pla d'actuació de mandat, que és com es presenten en el Compte general de la Diputació de Barcelona:

Quadre 5. Pla estratègic de subvencions per objectius estratègics i polítiques de despesa

Objectiu estratègic	Import previst	Percentatge
1. Facilitar l'establiment d'un model territorial equilibrat i sostenible	63.645.738	18,5
Habitatge i urbanisme	35.199.208	10,2
Medi ambient	22.116.588	6,4
Cultura	2.470.000	0,7
Infraestructures	3.859.942	1,1
2. Impulsar l'estructura productiva local i el foment de l'ocupació	55.552.535	16,2
Foment de l'ocupació	35.637.000	10,4
Comerç, turisme i petites i mitjanes empreses	19.915.535	5,8
3. Promoure la cultura, l'educació i l'esport com a eines de cohesió i progrés	104.863.470	30,5
Educació	54.454.530	15,8
Cultura	35.098.957	10,2
Esport	15.309.983	4,5
4. Fomentar polítiques socials orientades a la cohesió i la reducció de les desigualtats	51.655.924	15,0
Serveis socials i promoció social	42.722.574	12,4
Sanitat	7.263.350	2,1
Altres actuacions de caràcter econòmic	1.670.000	0,5
5. Consolidar una Administració pública transparent i professional al servei dels governs locals i de la ciutadania	5.745.313	1,7
Òrgans de govern	5.128.345	1,5
Serveis de caràcter general	588.268	0,2
Administració financera i tributària	28.700	0,0
6. Contribuir activament al procés de transició nacional apostant per una Administració local que tingui garantida l'autonomia i la suficiència financera	62.470.020	18,1
Altres actuacions de caràcter econòmic	27.935.000	8,1
Serveis de caràcter general	6.250.146	1,8
Transferències a altres administracions públiques	28.284.874	8,2
Total	343.933.000	100,0

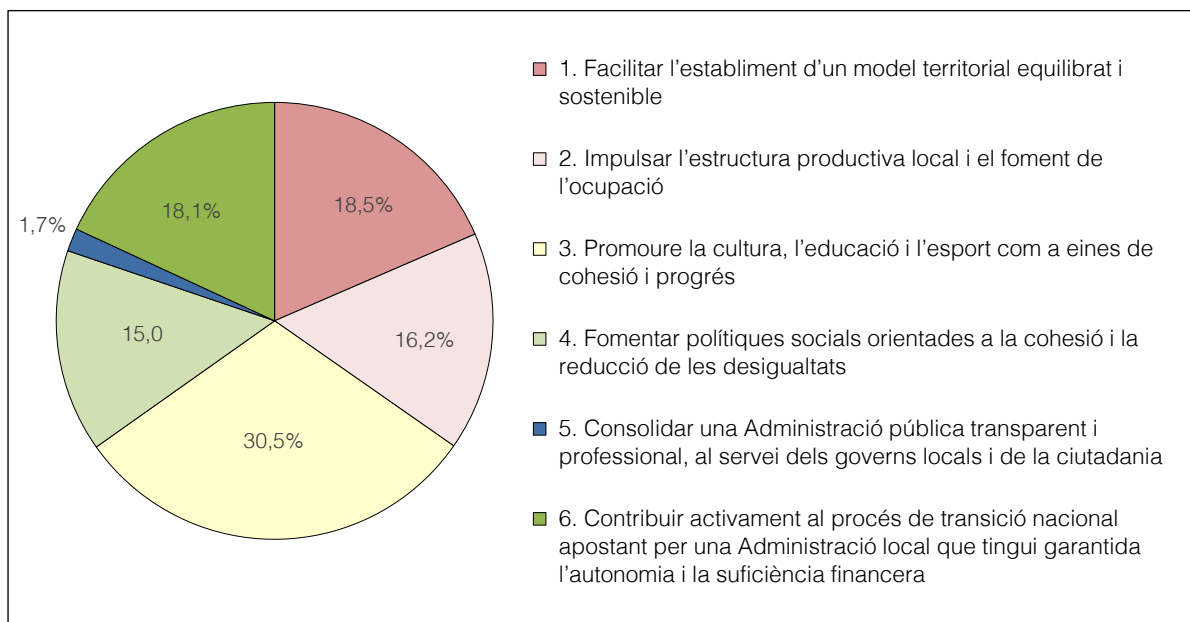
Imports en euros.

Font: Pla estratègic de subvencions inclòs en el Compte general de l'exercici 2017.

4. El Pla d'actuació de mandat és el document estratègic que recull els principals objectius polítics que donen resposta a les prioritats del govern de la Diputació de Barcelona i les línies d'actuació per assolir-los, considerant tots els recursos que la corporació té a l'abast.

La representació gràfica del PES de l'exercici 2017 per objectius estratègics és la següent:

Gràfic 1. Pla estratègic de subvencions per objectius estratègics

Font: Pla estratègic de subvencions inclòs en el Compte general de l'exercici 2017.

L'objectiu estratègic número 3 corresponent a la promoció de la cultura, l'educació i l'esport com a eines de cohesió i progrés, és el que representa un percentatge més elevat, el 30,5% del total de les dotacions inicials del PES. Dins aquest objectiu, la línia de despesa més important és l'educació, en què la despesa més significativa es concentra en els programes de suport a les escoles bressol i a l'ajuda al transport escolar no obligatori. Cal tenir en compte, també, que dins d'aquest objectiu hi ha inclosa l'aportació a l'organisme autònom Institut del Teatre.

En l'àmbit de la cultura, les subvencions previstes van destinades a potenciar la Xarxa de Museus Locals i la Xarxa de Biblioteques Municipals i també al suport d'activitats culturals. Les aportacions en esport van destinades a la cooperació amb el món local per a la dinamització de la pràctica esportiva i el suport a la planificació, la construcció, la millora i el manteniment dels equipaments esportius.

L'objectiu número 1, de facilitar l'establiment d'un model territorial equilibrat i sostenible és el segon més important quant a importància quantitativa. Inclou, en primer lloc, les polítiques de despesa d'habitatge i urbanisme, que faciliten el suport als ajuntaments en el desenvolupament urbanístic i en la gestió de polítiques d'habitatge. En segon lloc hi ha la política de medi ambient, relacionada amb la gestió forestal, la prevenció d'incendis i la gestió dels espais naturals, per una banda, i per la dinamització d'activitats de sostenibilitat ambiental, relacionades amb el cicle de l'aigua, la gestió de residus, la implantació d'energies renovables i la transformació en vehicles elèctrics del parc mòbil del municipi, per una altra. Dins d'aquest objectiu hi ha també les aportacions a consorcis participats per la Diputació que realitzen activitats d'aquest àmbit. En tercer lloc hi ha la política d'infraestructures, que se

centra en la millora de carreteres i camins per a l'increment de la seguretat viària i l'accessibilitat. Per últim, també s'inclou la preservació del patrimoni arquitectònic local.

El tercer objectiu en importància és el número 6, de contribuir activament en el procés de transició nacional apostant per una Administració local que tingui garantida l'autonomia i la suficiència financera. En aquest àmbit es vol treballar perquè el conjunt del territori esdevingui una *smart region*, mitjançant l'ús de tecnologies que permeten una gestió més eficient dels serveis i una participació activa de la ciutadania. També està previst potenciar els sistemes d'informació municipals a través de l'elaboració d'estudis per al desplegament de banda ampla, de la consultoria tecnològica i de les auditories de protecció de dades. Dins d'aquest àmbit hi ha consignada l'aportació a la Xarxa Audiovisual Local, SL, societat mercantil en què participa íntegrament. Pel que fa a les actuacions de caràcter general destinades directament als ens locals, s'inclou el suport financer a les inversions municipals a través del Programa de crèdit local.⁵ També formen part d'aquest bloc les actuacions en l'àmbit de les relacions internacionals i cooperació. Finalment, també s'hi inclouen les aportacions al Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (PUOSC), l'import corresponent al conveni regulador del traspàs dels serveis assistencials de salut mental,⁶ les aportacions a l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) pel conveni de Torre Marimon⁷ i diverses col·laboracions amb institucions i entitats en projectes d'interès públic.

L'objectiu número 2, d'impuls de l'estructura productiva local i el foment de l'ocupació pretén potenciar la qualitat, l'impacte i l'eficiència del sistema públic local d'ocupació, a través de la Xarxa de Serveis Locals d'Ocupació. Dins d'aquest àmbit hi ha consignat el programa complementari de foment de l'ocupació, que té per objectiu contribuir a la generació directa d'ocupació. Es potencia el comerç urbà de proximitat, es dinamitzen les potencialitats turístiques del territori, com el projecte Vies Blaves Barcelona. Les actuacions en l'àmbit del teixit productiu consisteixen en programes com el de foment de la cultura emprenedora i el de creació, consolidació i creixement d'empreses.

5. En el marc de l'àmbit competencial de les diputacions relatiu a l'assistència i cooperació jurídica, econòmica i tècnica als municipis, la Diputació de Barcelona, l'any 1994 va crear el Programa de crèdit local amb l'objectiu d'obtenir el millor finançament possible per a l'endeutament municipal derivat de les noves inversions a través del concert amb una entitat financera seleccionada amb convocatòria pública prèvia. La relació entre la Diputació i cada ens beneficiari participant en el Programa de crèdit local té caràcter subvencional i està subjecta a les Normes reguladores de les subvencions a ajuntaments per subsidiar el tipus d'interès dels préstecs contractats dins del conveni Diputació de Barcelona – Entitat de crèdit corresponent (publicades en el *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* 297, del 13 de desembre de 1994) i a les determinacions de desplegament d'aquestes normes que la corporació ha anat adoptant al llarg d'aquests anys.

6. Conveni del 29 de desembre del 2009 entre la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya que regula el traspàs dels serveis assistencials de salut mental i socio-sanitaris dels Centres Assistencials Doctor Emili Mira i López a l'Administració de la Generalitat, en el marc de l'assumpció per part d'aquesta de les competències de les diputacions en matèria sanitària, en virtut de la disposició addicional primera de la Llei 15/1990, del 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.

7. Conveni entre la Diputació de Barcelona i l'IRTA per a la concessió demanial de part de la finca de Torre Marimon, del 30 de desembre del 2014, en el qual s'estableixen, a més de les condicions de la concessió, els imports referents a la gestió del centre.

L'objectiu número 4 fa referència al foment de polítiques socials orientades a la cohesió i la reducció de les desigualtats. Dins l'àmbit de serveis socials, l'acció social i l'assistència a persones dependents són les que tenen una major importància dins el Pla de xoc contra la pobresa (vegeu l'apartat 2.3.3.3). El pressupost també inclou el conveni de col·laboració amb l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, que coordina el funcionament de la xarxa d'habitatges d'inserció social, i la col·laboració amb la Generalitat de Catalunya i els diferents col·legis d'advocats de la demarcació de Barcelona, amb el programa d'assessorament i orientació jurídica als ciutadans que estan en situació de risc d'exclusió social, i també amb el programa de mediació hipotecària, amb la voluntat de reduir el nombre de desnonaments. Pel que fa a promoció social, les subvencions van dirigides, principalment, a potenciar l'acció comunitària, dinamitzar la participació ciutadana i fomentar la igualtat de gènere i les polítiques de joventut. Quant a les accions públiques relatives a la salut pública, el suport econòmic destinat als municipis té com a finalitat cobrir les necessitats dels ajuntaments en l'exercici de les seves competències en matèria de salut pública.

Per últim, amb l'objectiu número 5 de consolidació d'una Administració pública, transparent i professional, es busca col·laborar amb institucions i entitats per ajudar-les a assolir els seus objectius i projectes d'interès públic, social i cultural, relacionats amb les competències de la Diputació en la cooperació i el foment del desenvolupament del seu territori.

2.3.2.2. Pla estratègic de subvencions per entitat beneficiària

La descripció del PES de la Diputació de Barcelona per objectius estratègics mostra la concreció de la seva activitat de foment, que se centra principalment en l'impuls de l'activitat local. És per això que la major part de les aportacions van destinades a entitats que formen part del sector local, tot i que també, en menor mesura, hi ha línies d'actuació destinades a entitats que formen part del sector autonòmic i a d'altres institucions. A continuació es mostra el PES de la Diputació de Barcelona de l'exercici 2017 per entitats beneficiàries.

Quadre 6. Pla estratègic de subvencions per tipus d'entitat beneficiària

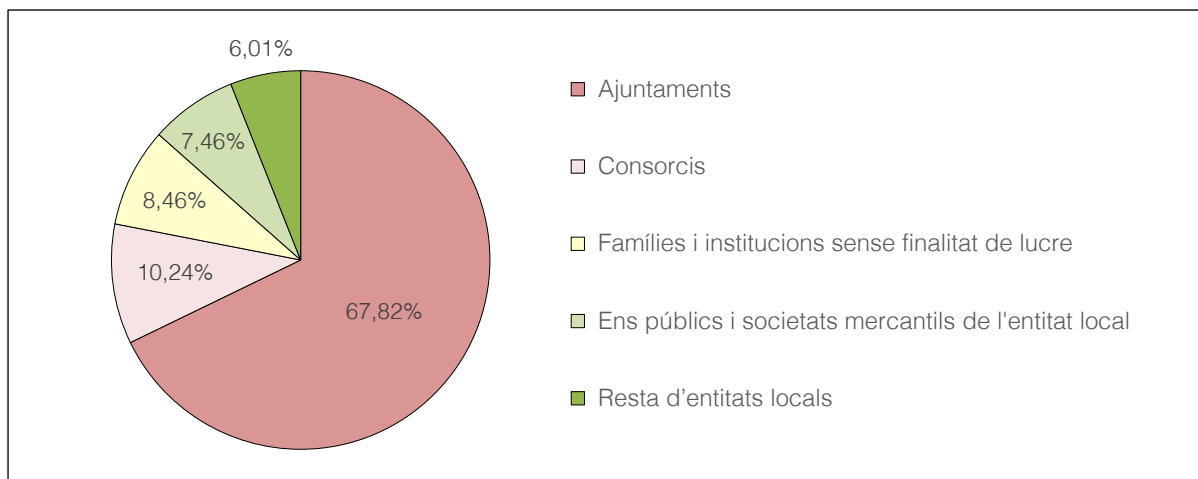
Entitat beneficiària	Import previst	Percentatge
Entitats locals	268.215.548	77,9
Ajuntaments	209.448.077	60,9
Ens públics i societats mercantils de l'entitat local	23.180.000	6,7
Organismes autònoms de l'entitat local	16.982.000	4,9
Resta d'entitats locals	18.605.471	5,4
Consortcis	31.572.007	9,2
Famílies i institucions sense finalitat de lucre	25.965.661	7,6
Comunitat autònoma	18.179.784	5,3
Total	343.933.000	100,0

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions inclòs en el Compte general de l'exercici 2017.

La representació gràfica del PES per entitat beneficiària és la següent:

Gràfic 2. Pla estratègic de subvencions per entitat beneficiària

Font: Pla estratègic de subvencions inclòs en el Compte general de l'exercici 2017.

Es pot observar que més de la meitat de les subvencions, transferències i altres ajuts, un 60,9%, van destinades a ajuntaments. Dins d'aquestes, les més importants són les corresponents als programes de concertació per a la creació i manteniment d'infraestructures, de l'objectiu estratègic número 1, per 40,34 M€; de foment de l'ocupació local, de l'objectiu estratègic número 2, per 30,00 M€; de suport al funcionament de les escoles bressol, de l'objectiu estratègic número 3, per 20,50 M€; del pla de xoc contra la pobresa, per 15,00 M€, i de suport econòmic als serveis socials municipals, per 10,48 M€, ambdues de l'objectiu estratègic número 4; i del programa de crèdit local, de l'objectiu estratègic número 6, per 10,00 M€. Totes aquestes línies de subvenció van ser atorgades per convocatòria pública.

El 6,7% del total de subvencions correspon a les aportacions directes a l'empresa pública Xarxa Audiovisual Local, SL, societat mercantil de capital íntegrament propietat de la Diputació de Barcelona que estan dins l'objectiu estratègic número 6, i el 4,9% de les subvencions del PES correspon a l'aportació a l'organisme autònom Institut del Teatre, dependent de la Diputació de Barcelona, inclosa en l'objectiu estratègic número 3. Les subvencions a altres entitats locals, que representen el 5,4% del total, corresponen principalment a ajuts directes a entitats per donar suport a infraestructures relacionades amb la millora de la qualitat de l'aigua, 6,00 M€, de l'objectiu estratègic número 1, i per a la prestació del servei de transport escolar no obligatori 2016-2017, 6,00 M€, de l'objectiu estratègic número 3.

El 9,2% del total són les aportacions als consorcis, que en un 83,2% corresponen a aportacions institucionals directes de la Diputació de Barcelona, com a membre que n'és d'aquests. Les més importants corresponen, per una banda, al Consorci de Biblioteques de Barcelona, 6,11 M€, al Consorci Centre de Cultura Contemporània, 6,08 M€, i al Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim, 5,69 M€, de l'objectiu estratègic número 3, i per una altra banda, al Consorci del Parc de Collserola, 2,25 M€, i al Consorci del Patrimoni de Sitges, 2,03 M€, de l'objectiu estratègic número 1.

Les aportacions a famílies i institucions sense finalitat de lucre representen el 7,6% del total. Les més significatives corresponen, per una banda, a les transferències directes atorgades a les agrupacions en defensa del medi forestal per a la prevenció d'incendis, 2,84 M€, i per a la recuperació de boscos, 2,09 M€, ambdues de l'objectiu estratègic número 1, a la Fundació Gran Teatre del Liceu, 1,62 M€, de l'objectiu estratègic número 3, i als col·legis professionals de psicòlegs, educadors, pedagogs, treballadors socials i altres, 1,06 M€, de l'objectiu estratègic número 4, i, per l'altra banda, a les convocatòries públiques de subvencions a organitzacions i federacions de suport a accions de cooperació al desenvolupament, drets humans i sensibilització, 1,93 M€, suport a l'activitat cultural, 1,81 M€, i suport a accions d'inclusió social i contra la pobresa, 1,30 M€, dels objectius estratègics 5, 3 i 4, respectivament.

Les subvencions a la comunitat autònoma, que representen el 5,3%, corresponen principalment a l'aportació a la Generalitat de Catalunya pel PUOSC, per un total d'11,25 M€, que està dins l'objectiu estratègic número 6.

2.3.2.3. Pla estratègic de subvencions per procediment de concessió

A continuació s'analitza el PES de la Diputació de Barcelona de l'exercici 2017 en funció de si les subvencions o aportacions que inclou han estat concedides mitjançant un procediment de concessió directa, mitjançant un procediment de concurrència o si no estaven subjectes a l'aplicació de la LGS.

Quadre 7. Pla estratègic de subvencions per procediment de concessió

Tipologia	Import previst	Percentatge
Aportacions no subjectes a la LGS	40.686.200	11,9
Concessió directa	102.580.294	29,8
Concessió per procediment de concurrència	200.666.506	58,3
Total	343.933.000	100,0

Imports en euros.

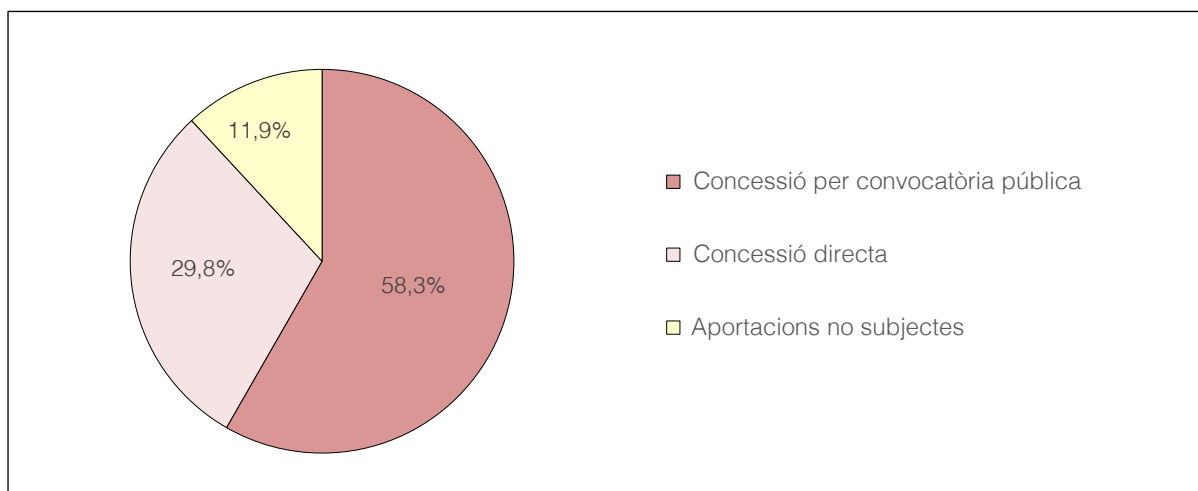
Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions inclòs en el Compte general de l'exercici 2017.

Del quadre anterior es desprèn que el PES de la Diputació de Barcelona inclou aportacions que, per les seves característiques, no estan subjectes a l'aplicació de la LGS, atès que són, per una banda, aportacions per finançar entitats que depenen de la Diputació, incloses dins del supòsit de no subjecció establert en l'article 2.2 de la LGS, i, per una altra banda, subvencions a agrupacions d'entitats incloses en el supòsit de no subjecció de l'article 2.3 de la LGS. Aquestes aportacions no subjectes representen l'11,9% del PES.

Més de la meitat del PES de la Diputació de Barcelona, el 58,3%, correspon a subvencions, transferències i altres ajuts atorgats seguint procediments de concurrència mitjançant una convocatòria pública. La resta del PES, un 29,8%, correspon a concessions directes, de les

quals un 42,9% són nominatives i el 57,1% restant corresponen a subvencions directes per anar destinades a actuacions d'interès públic, social, econòmic o humanitari o per estar justificada la impossibilitat de realitzar una convocatòria pública.

Gràfic 3. Pla estratègic de subvencions per procediment de concessió

Font: Pla estratègic de subvencions inclòs en el Compte general de l'exercici 2017.

2.3.3. Mostra fiscalitzada

La fiscalització del PES de la Diputació de Barcelona s'ha realitzat distingint entre els diferents procediments de concessió, tenint en compte que per les aportacions no subjectes a la LGS l'anàlisi ha consistit a comprovar que realment estan fora del seu àmbit d'aplicació. Així, l'anàlisi correspon, per una banda, a subvencions atorgades per procediment de concessió directa, que inclou aportacions directes a entitats en què la Diputació té alguna representació i subvencions concedides de forma directa i, per una altra banda, a subvencions atorgades per procediment de concurrència. La mostra fiscalitzada ha estat seleccionada a criteri de l'auditor, i consta de vint línies de subvenció seleccionades per import i cinc de seleccionades a l'atzar, corresponents a vint-i-dues entitats. Els percentatges de cobertura de la mostra per cada tipologia de subvencions és el següent:

Quadre 8. Mostra del Pla estratègic de subvencions de la Diputació de Barcelona

Concepte	Import previst en el PES	Mostra	Percentatge analitzat
Aportacions no subjectes a la LGS	40.686.200	40.686.200	100,0
Procediment de concessió directa	102.580.294	27.585.510	26,9
Aportacions directes a entitats	30.307.660	12.340.510	40,7
Subvencions directes	72.272.634	15.245.000	21,1
Procediment de concurrència	200.666.506	72.450.350	36,1
Total	343.933.000	140.722.060	40,9

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

De cadascuna de les línies de subvenció seleccionades s'ha revisat el seu procediment de concessió i, posteriorment, per una mostra seleccionada de beneficiaris, s'ha analitzat la posterior justificació segons els termes establerts en la normativa que regula les línies de subvenció en cada cas.

2.3.3.1. Aportacions no subjectes a la Llei general de subvencions

El PES de la Diputació de Barcelona inclou aportacions que no estan dins l'àmbit d'aplicació de la LGS i que, per tant, no han de seguir els procediments de concessió que s'hi estableixen. Són les corresponents a les aportacions a entitats integrades en el pressupost de la Diputació de Barcelona, per 40.162.000 €, i les aportacions a diferents entitats associatives de què forma part la Diputació, per 524.200 €, que en conjunt representen l'11,9% del PES previst. El detall i l'execució pressupostària són els següents:

Quadre 9. Detall aportacions no subjectes a la Llei general de subvencions

Concepte	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Aportacions a entitats integrades al pressupost	40.162.000	234.813	40.396.813	40.381.813	40.230.614
Aportacions a altres entitats	524.200	-	524.200	476.934	476.934
Total	40.686.200	234.813	40.921.013	40.858.747	40.707.548

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla Estratègic de Subvencions de l'exercici 2017.

Aportacions a entitats integrades al pressupost de la Diputació de Barcelona

Les aportacions directes a entitats integrades al pressupost de la Diputació de Barcelona que, d'acord amb l'article 2 de la LGS, no estarien incloses dins el seu àmbit d'aplicació, representen l'11,7% del PES previst inicialment. El detall i l'execució pressupostària són els següents:

Quadre 10. Aportacions a entitats integrades en el pressupost de la Diputació de Barcelona

Concepte	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Xarxa Audiovisual Local, SL: despeses generals	22.800.000	15.000	22.815.000	22.800.000	22.800.000
Institut del Teatre: despeses generals	16.737.200	9.000	16.746.200	16.746.200	16.737.200
Xarxa Audiovisual Local, SL: inversions	380.000	82.747	462.747	462.747	391.542
Institut del Teatre: inversions	244.800	128.066	372.866	372.866	301.872
Total	40.162.000	234.813	40.396.813	40.381.813	40.230.614

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

La totalitat d'aquestes aportacions són les realitzades a les dues entitats que depenen al 100% de la Diputació de Barcelona, a la societat mercantil Xarxa Audiovisual Local, SL, i a l'organisme autònom Institut del Teatre, en funció de les necessitats de finançament que es preveuen per a aquestes entitats.

La societat mercantil Xarxa Audiovisual Local, SL, va rebre una subvenció de 22.800.000 € per finançar les seves despeses de funcionament, que van ser satisfetes en imports trimestrals de 5.700.000 €. A més, va rebre 391.542 € per finançar les inversions previstes per a l'exercici 2017.

L'organisme autònom Institut del Teatre va rebre 16.737.200 € per al finançament de la seva activitat, que es van fer efectius en quatre aportacions trimestrals de 4.184.300 €, i 301.872 € per finançar inversions previstes.

Aportacions a altres entitats

Les aportacions a altres entitats, que representen el 0,2% del PES previst, corresponen principalment a aportacions a diferents associacions, segons el detall següent:

Quadre 11. Aportacions directes a altres entitats

Beneficiari	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Associació Catalana de Municipis i Comarques	260.000	-	260.000	260.000	260.000
Federació de Municipis de Catalunya	260.000	-	260.000	212.734	212.734
Associació Col·lectivitats Tèxtils Europees	4.200	-	4.200	4.200	4.200
Total	524.200	-	524.200	476.934	476.934

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

La Diputació de Barcelona realitza les aportacions a l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i a la Federació de Municipis de Catalunya com a membre associat. Segons l'article 2 de la LGS, les aportacions que facin les entitats que integren l'Administració local a favor de les associacions per a la protecció i promoció dels seus interessos, a les quals es refereix la disposició addicional cinquena de la Llei 7/1985, del 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, no estan subjectes a la LGS.

Aquestes aportacions estaven previstes nominativament en el pressupost de la Diputació de Barcelona en funció de les quotes dels ens associats aprovades anualment per cadascuna d'aquestes associacions. Els càlculs de les quotes estan establerts en els estatuts d'aquestes associacions i es realitzen d'acord amb un criteri d'equitat en funció de la població dels diferents ens associats.

2.3.3.2. *Procediment de concessió directa*

Segons l'article 22 de la LGS el procediment ordinari de concessió de subvencions ha de ser el de concurrència competitiva. Aquest mateix article estableix la possibilitat d'utilitzar el procediment de concessió directa sempre que es compleixin uns determinats requisits en les subvencions que, per les seves característiques, impossibiliten o fan innecessària la concurrència. El PES de la Diputació de Barcelona incloïa subvencions directes per valor de 102,58 M€, que representaven el 29,8% del total previst. Es van aprovar modificacions posteriors, per valor de 15,47 M€, i finalment l'import definitiu d'aportacions directes va ser de 118,05 M€. Durant l'exercici 2017 es van comprometre despeses per valor de 105,75 M€ i es van registrar obligacions reconegudes per 85,83 M€.

En total, el PES de la Diputació de Barcelona inclou 258 línies de subvenció atorgades per un procediment de concessió directa. D'aquestes, 45 estan classificades com a aportacions a entitats de les quals la Diputació de Barcelona és membre institucional o hi participa d'alguna manera, i les 213 restants es deriven de convenis de col·laboració o d'una altra regulació en què se n'estableixen les característiques, donant compliment al que estableix l'article 28 de la LGS per a aquest tipus de subvencions.

Les observacions generals al procediment de concessió directa són les següents:

- El 21,0% del total del PES de l'exercici 2017 de la Diputació de Barcelona corresponia a subvencions atorgades per procediments de concessió directa, fet que indica que la utilització d'aquest procediment perd el seu caràcter excepcional, que és el que estableix l'article 22 de la LGS per a aquest tipus de concessió.
- Existeixen subvencions directes que, tot i tenir l'import consignat en el pressupost inicial tal com estableix l'article 22 de la LGS, han experimentat modificacions pel que fa a l'import concedit, fet que posa en dubte el compliment d'aquest article i dona com a resultat l'incompliment del principi de transparència establert en l'article 8 de la LGS, atès no s'han publicat aquestes modificacions.

El detall de les aportacions directes en funció de la seva tipologia és el següent:

Quadre 12. Detall de les aportacions i les subvencions de concessió directa

Concepte	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Aportacions directes a entitats	30.307.660	2.172.640	32.480.300	32.472.286	31.352.603
Subvencions directes	72.272.634	13.297.027	85.569.661	73.272.843	54.475.014
Total	102.580.294	15.469.667	118.049.961	105.745.129	85.827.617

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

Aportacions directes a entitats

La Diputació de Barcelona inclou en el seu PES les aportacions que realitza a les entitats en les quals té alguna participació, ja sigui de caràcter institucional o representativa. En total són quaranta-cinc aportacions a trenta-sis entitats diferents que ascendeixen a un import previst de 30,31 M€. El seu detall, per tipus d'entitat beneficiària, és el següent:

Quadre 13. Aportacions directes a entitats

Beneficiari	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Consorticis	26.258.446	1.543.640	27.802.086	27.802.072	26.924.889
Famílies i institucions sense ànim de lucre	3.185.020	354.000	3.539.020	3.536.020	3.377.520
Comunitat autònoma	864.194	275.000	1.139.194	1.134.194	1.050.194
Total	30.307.660	2.172.640	32.480.300	32.472.286	31.352.603

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

Com es pot observar, les aportacions més importants són les realitzades a consorcis, que representen el 86,6% del total previst i el 85,9% de les obligacions reconegudes per aquest concepte, seguides de les aportacions a famílies i institucions sense ànim de lucre, que representen el 10,5% i el 10,8% de l'import previst i de les obligacions reconegudes, respectivament. Les aportacions a entitats autonòmiques no superen el 3,0%.

Aquestes aportacions estan previstes nominativament en el pressupost de la Diputació de Barcelona donant compliment al que estableix al LGS. Segons la base 32 de les BEP, les aportacions majors de 6.000 € a ens en què la Diputació de Barcelona tingui representació en els òrgans de govern, direcció o administració s'hauran de justificar aportant com a mínim la memòria justificativa d'activitats i els comptes anuals. A més, en el termini de quinze dies des de la recepció de la memòria, el centre gestor de l'aportació haurà d'emetre un informe sobre l'adequada aplicació dels recursos a les finalitats per les quals es va atorgar l'aportació.

Per a les aportacions a les entitats participades destinades a inversions la base 33 de les BEP estableix que ha d'existir un acte administratiu en què es determini l'objecte a què es destinarà l'aportació, la forma i termini de justificació i que s'han d'establir els mecanismes de control que permetin comprovar la completa i correcta execució del projecte o activitat.

Aportacions directes a consorcis

Les aportacions directes realitzades per la Diputació de Barcelona a consorcis en què té alguna representació són les més significatives, ja que representen més del 80,0% tant de l'import previst com de les obligacions reconegudes del total d'aportacions directes. El detall de la seva execució durant l'exercici 2017 és el següent:

Quadre 14. Aportacions directes a consorcis

Beneficiari	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Centre de Cultura Contemporània	6.524.900	1.062.914	7.587.814	7.587.814	7.382.640
Consortis de Biblioteques de Barcelona	6.117.311	-	6.117.311	6.117.311	6.117.311
Consortis Drassanes Reials i Museu Marítim	4.686.100	61.716	4.747.816	4.747.816	4.747.817
Consortis del Parc Natural de la Serra de Collserola	2.295.505	217.500	2.513.005	2.513.005	2.295.505
Consortis del Patrimoni de Sitges	2.290.000	114.510	2.404.510	2.404.510	2.025.000
Museu Tèxtil de Terrassa	979.000	12.000	991.000	991.000	991.000
Consortis del Parc Agrari del Baix Llobregat	759.000	-	759.000	759.000	759.000
Consortis del Parc de la Serralada Litoral	555.600	-	555.600	555.600	555.600
Consortis del Parc de la Serralada de Marina	502.900	-	502.900	502.900	502.900
Consortis Espai Natural de les Guilleries – Savassona	437.300	-	437.300	437.300	437.300
Consortis del Parc del Foix	341.700	-	341.700	341.700	341.700
Institut Ciències Polítiques i Socials	275.000	-	275.000	275.000	275.000
Consortis d'Estudis, Mediació i Conciliació a l'Administració Local	218.305	-	218.305	218.305	218.305
Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (IVÀLUA)	96.500	-	96.500	96.500	96.500
Consortis Universitari Centre Associat a la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED) de la província de Barcelona*	75.000	75.000	150.000	150.000	75.000
Consortis Universitari Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona – Centre Ernest Lluch	50.000	-	50.000	50.000	50.000
Consortis de la Colònia Güell	38.250	-	38.250	38.236	38.236
Consortis Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)	16.075	-	16.075	16.075	16.075
Total	26.258.446	1.543.640	27.802.086	27.802.072	26.924.889

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

* La Diputació de Barcelona dona suport a aquest Consorci, sense ser-ne un ens consorciat.

La Diputació de Barcelona ha fet aportacions directes per valor de 26,92 M€ a divuit consorcis en què participa, onze dels quals estan adscrits a la Diputació de Barcelona, tres a ajuntaments, un a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, dos a la Generalitat de Catalunya i un al Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Per analitzar les aportacions a consorcis s'han seleccionat cinc beneficiaris, per un import, tant previst com d'obligacions reconegudes, de 8,93 M€, que representen el 34,0% de l'import previst inicialment i el 33,2% de les obligacions reconegudes per aquest concepte. El detall és el següent:

Quadre 15. Mostra de les aportacions directes a consorcis

Beneficiari	Obligacions reconegudes
Consorti de Biblioteques de Barcelona	6.117.311
Consorti del Parc Natural de la Serra de Collserola*	2.295.505
Consorti del Parc del Foix	341.700
Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (IVÀLUA)	96.500
Consorti Universitari Centre Associat a la UNED de la província de Barcelona	75.000
Total	8.926.016

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

* Correspon a dues línies de subvenció.

Per a aquestes aportacions s'ha verificat que efectivament corresponen a aportacions que estaven regulades en els estatuts del Consorci i/o quedaven establertes en l'aprovació dels seus pressupostos. A més s'ha analitzat que els beneficiaris haguessin tramès a la Diputació de Barcelona la memòria justificativa d'activitats i els comptes anuals de l'exercici, i l'existència de l'informe del compliment de les finalitats per les quals es va atorgar la subvenció, tal com estableix la base 32 de les BEP.

Consorti de Biblioteques de Barcelona

El Ple de la Diputació de Barcelona del 26 d'octubre del 2000 va aprovar la creació del Consorci de Biblioteques de Barcelona, integrat per la Diputació i l'Ajuntament de Barcelona i adscrit a aquest últim. L'article 17 dels seus estatuts, l'última versió dels quals va ser aprovada l'11 de març del 2015, estableix que per a la realització de la seva activitat el Consorci de Biblioteques de Barcelona disposarà de les aportacions dels ens consorciats, sent l'aportació mínima a realitzar per la Diputació la necessària per cobrir les despeses de personal bibliotecari. Per fer front a l'aportació de l'exercici 2017, la Diputació de Barcelona va aprovar consignar en els seus pressupostos un import de 6,12 M€, destinat principalment a cobrir despeses de personal bibliotecari, que es va fer efectiu en quatre pagaments trimestrals.

Consorti del Parc Natural de la Serra de Collserola

El Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola és un ens públic, de caràcter local i de naturalesa associativa i institucional. Està integrat per la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, a la qual està adscrit, i els nou municipis que tenen part del seu terme municipal en el Parc. Els seus estatuts, l'última versió dels quals van ser aprovats el 26 de juny del 2018, estableixen que els recursos ordinaris del Consorci són principalment les aportacions procedents dels pressupostos de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i de la Diputació de Barcelona, perquè són les entitats que tenen un major control sobre el Consorci. La Diputació de Barcelona va consignar en els pressupostos de l'exercici 2017 2.246.515€ com a aportació a aquesta entitat, que representa aproximadament la meitat de les despeses pressupostades del Consorci, i la quantitat de 48.990€ per a la realització d'altres actuacions puntuals.

Consorci del Parc del Foix

El Consorci del Parc del Foix gestiona el parc del mateix nom i està constituït per l'Ajuntament de Castellet i la Gornal (ens d'adscripció), l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, la Diputació de Barcelona i la Fundació Abertis. Segons l'article 37 dels seus estatuts ha de disposar de les aportacions dels ens consorciats per al compliment de les seves finalitats. L'aportació de la Diputació de Barcelona per a l'exercici 2017 va ser de 341.700 €.

Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (IVÀLUA)

L'IVÀLUA, està format per la Generalitat de Catalunya, la Fundació Jaume Bofill, la Universitat Pompeu Fabra i la Diputació de Barcelona, i té com objectiu la creació i gestió del Centre per a la Investigació i Avaluació de les Polítiques Públiques. Per donar compliment al seu objectiu, el Consorci disposa de les aportacions dels ens consorciats. Per al 2017 IVÀLUA va aprovar un pressupost de 917.900,00 €, segons els quals l'aportació de Diputació de Barcelona per cobrir part de les despeses corrents era de 96.500,00 €.

Consorci Universitari Centre Associat a la Universitat Nacional d'Educació a Distància de la província de Barcelona

La Diputació de Barcelona dona suport a aquest Consorci, tot i que no és un ens consorciat. Així, el 20 de desembre del 2002, va signar un conveni de col·laboració amb el Consorci Centre Associat a la UNED per col·laborar en el finançament de les activitats del Consorci. En els pressupostos de l'exercici 2017, la Diputació de Barcelona va incloure una subvenció directa de 75.000 € a aquest Consorci.

Les observacions que es desprenen de l'anàlisi efectuada són les següents:

- L'aportació al Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola i al Consorci del Parc del Foix no s'ha realitzat d'acord amb el que estableix la base 32 de les BEP donat que no s'ha obtingut evidència que aquestes entitats hagin enviat la memòria justificativa d'activitats i els comptes anuals de l'exercici, ni que el centre gestor corresponent hagi realitzat l'informe del compliment de les finalitats per a les quals es va atorgar la subvenció.

A més, l'aportació realitzada al Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola per a inversions no compleix la base 33 de les BEP, atès que l'acte administratiu no determinava l'objecte a què anava destinada l'aportació ni establia els mecanismes de control sobre la correcta execució de l'actuació subvencionada.⁸

8. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.

- L'aportació a la UNED té la seva justificació en un conveni signat l'any 2002 que es prorroga anualment si cap de les parts ho denuncia. La base 35 de les BEP de la Diputació de Barcelona estableix un límit de quatre anys per als convenis de col·laboració que aquesta signi amb qualsevol entitat, pública o privada, com a fórmula de gestió de qualsevol de les competències de la corporació. És per això que la Diputació de Barcelona hauria d'haver signat un nou conveni que regulés aquesta aportació. A més, d'acord amb la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, els convenis han de tenir una durada determinada, no superior a quatre anys, amb possibilitat de pròrroga de fins a quatre anys addicionals o la seva extinció. Aquest conveni no va adaptar la seva durada, per la qual cosa, d'acord amb la llei esmentada, va passar a tenir una durada de quatre anys des del 2 d'octubre del 2016, i s'hauria d'haver renovat a finals de l'exercici 2020, cosa que no es va fer.

Aportacions a famílies i institucions sense ànim de lucre

Aquestes aportacions representen el 10,5% i el 10,8% de l'import previst i de les obligacions reconegudes de les aportacions directes, respectivament. El seu detall és el següent:

Quadre 16. Aportacions directes a famílies i institucions sense ànim de lucre

Beneficiari	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Fundació Gran Teatre del Liceu *	1.666.000	(50.000)	1.616.000	1.616.000	1.616.000
Fundació Teatre Lliure *	504.500	212.500	717.000	717.000	704.500
Fundació Democràcia i Govern Local	320.000	-	320.000	320.000	320.000
Fundació Privada Palau	220.000	44.000	264.000	264.000	264.000
Fundació Carles Pi i Sunyer	199.800	-	199.800	199.800	199.800
Fundació Aula d'Alts Estudis d'Electes	180.000	130.000	310.000	310.000	180.000
Institut d'Humanitats de Barcelona	22.580	-	22.580	22.580	22.580
Fundació Ernest Lluch	20.000	10.500	30.500	30.500	30.500
Pla Estratègic Metropolità de Barcelona	19.590	-	19.590	19.590	19.590
Pacte Industrial de la Regió Metropolitana de Barcelona	16.550	-	16.550	16.550	16.550
Fundació Catalana de l'Esplai	6.000	-	6.000	6.000	-
Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)	4.000	4.000	8.000	8.000	4.000
Associació d'Arxiviers de Catalunya	3.000	-	3.000	3.000	-
Associació de Gestors de Polítiques Socials d'Habitatge de Catalunya	3.000	3.000	6.000	3.000	-
Total	3.185.020	354.000	3.539.020	3.536.020	3.377.520

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

* Correspon a dues línies de subvenció.

Durant l'exercici 2017 la Diputació de Barcelona va atorgar un total de 3,38 M€ a catorze entitats sense ànim de lucre de les quals formava part.

Per a l'anàlisi de les aportacions a famílies i institucions sense ànim de lucre s'han seleccionat quatre beneficiaris, per un valor inicial de 2,55 M€ i obligacions reconegudes de 2,70 M€, el 80,1% i 79,9% del total d'aquest concepte, respectivament. El detall és el següent:

Quadre 17. Mostra de les aportacions directes a famílies i entitats sense ànim de lucre

Beneficiari	Obligacions reconegudes
Fundació Gran Teatre del Liceu	1.616.000
Fundació Teatre Lliure	704.500
Fundació Carles Pi i Sunyer	199.800
Fundació Aula d'Alts Estudis d'Electes	180.000
Total	2.700.300

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

Per a aquestes aportacions s'ha verificat que la Diputació de Barcelona és patró de les fundacions i que aquestes han aportat la memòria justificativa d'activitats i els comptes anuals de l'exercici i s'ha elaborat el corresponent informe de compliment de les finalitats previstes, tal com estableix la base 32 de les BEP.

Fundació Gran Teatre del Liceu

La Fundació Gran Teatre és l'encarregada de gestionar l'administració del teatre. El seu Patronat està format per l'Administració General de l'Estat, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, la Societat de Gran Teatre del Liceu i el Consell de Mecenatge. L'article 7.6 dels estatuts de la Fundació Gran Teatre del Liceu estableix que són recursos de la Fundació les transferències de les administracions públiques, les quals es destinaran al finançament ordinari de l'explotació del Gran Teatre del Liceu a partir dels percentatges següents: Administració General de l'Estat mitjançant el Ministeri de Cultura, 45%; Generalitat de Catalunya, 40%; Ajuntament de Barcelona, 10%; Diputació de Barcelona, 5%. El pressupost de la Diputació de l'exercici 2017 inclou la partida nominativa Fundació Gran Teatre del Liceu amb un import d'1,62 M€, que es correspon amb l'aportació de la Diputació segons el pressupost de la Fundació.

Fundació Teatre Lliure

La Fundació Teatre Lliure està governada per un Patronat en què són presents l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i el Ministeri de Cultura, juntament amb altres patrons representants de l'àmbit cultural, artístic, docent i empresarial. Segons els seus estatuts aquestes entitats han d'aportar els fons necessaris per al seu funcionament. La Diputació de Barcelona va preveure una aportació de 492.000 € per al finançament de despeses generals i una aportació de 12.500 € en concepte de subvencions de capital. Posteriorment, es va aprovar incrementar l'aportació per a despeses generals en 200.000 €, i, finalment, l'import aportat va ser de 692.000 € per al finançament de despeses corrents de l'exercici 2017.

Fundació Carles Pi i Sunyer

La Diputació de Barcelona participa com a patró de la Fundació Carles Pi i Sunyer, que té com a objectiu la promoció i el foment de l'estudi i investigació científica pel principi i dret a l'autonomia que les lleis vigents declaren i reconeixen a les nacionalitats, regions i entitats locals, i la concreció d'aquella problemàtica en les condicions globals de Catalunya des de les seves perspectives jurídiques, polítiques, econòmiques, socials i culturals. La Fundació Carles Pi i Sunyer va aprovar un pressupost per a l'any 2017 de 611.345 €, amb una aportació de Diputació de 199.800 € per col·laborar en el finançament de les despeses corrents de funcionament.

Fundació Aula d'Alts Estudis d'Electes

La Fundació Aula d'Alts Estudis d'Electes és una entitat dedicada a la formació continuada dels electes locals. Actualment el Patronat de la Fundació està format per la Diputació de Barcelona, Girona i Lleida i l'Escola d'Administració Pública de Catalunya. La Diputació de Barcelona va aprovar l'atorgament de 180.000 € destinats a finançar les despeses relatives a les activitats formatives destinades als electes locals.

De la revisió de la mostra s'ha detectat el següent:

- L'aportació a la Fundació Gran Teatre del Liceu i a la Fundació Teatre Lliure no s'ha realitzat d'acord amb el que estableix la base 32 de les BEP, atès que no s'ha obtingut evidència que aquestes entitats hagin enviat la memòria justificativa d'activitats i els comptes anuals de l'exercici, ni que s'hagi realitzat l'informe del compliment de les finalitats per a les quals es va atorgar la subvenció.

A més, l'aportació realitzada a la Fundació Teatre Lliure per a inversions no compleix amb la base 33 de les BEP donat que l'acte administratiu no determinava l'objecte a què anava destinada l'aportació ni establia els mecanismes de control sobre la correcta execució de l'actuació subvencionada.⁹

- L'aportació a la Fundació Teatre Lliure va ser incrementada per un suplement de crèdit en 212.500 €. Aquesta modificació de la quantitat inicial establerta en el PES posa en dubte els principis de publicitat i transparència que, segons l'article 8 de la LGS han de complir totes les subvencions, donat que no s'han publicat aquestes modificacions.

Aportacions a la comunitat autònoma

Les aportacions realitzades a les comunitats autònomes són poc significatives, no superen el 3,0% de les previstes en el PES. El seu detall és el següent:

9. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.

Quadre 18. Aportacions directes a la comunitat autònoma

Beneficiari	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Patronat de la Muntanya de Montserrat	84.000	-	84.000	84.000	-
Consell de Diplomàcia Pública de Catalunya	70.000	30.000	100.000	100.000	100.000
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries – Torre Marimon	710.194	245.000	955.194	950.194	950.194
Total	864.194	275.000	1.139.194	1.134.194	1.050.194

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

S'ha seleccionat la totalitat d'aquestes aportacions per verificar que estan degudament justificades. Per a aquestes aportacions s'ha revisat que la Diputació de Barcelona forma part d'aquestes entitats i que aquestes han aportat els comptes anuals i la memòria d'activitats, i s'ha emès l'informe justificatiu del compliment de les finalitats per a les quals es va atorgar l'aportació, segons el que estableix la base 32 de les BEP per aquest tipus d'entitats.

Patronat de la Muntanya de Montserrat

El Patronat de la Muntanya de Montserrat és una entitat autònoma de caràcter administratiu de la Generalitat en què estan representades les institucions i entitats següents: la Generalitat de Catalunya; els ajuntaments del Bruc, Collbató, Monistrol de Montserrat i Marganell; els consells comarcals de l'Anoia, el Bages i el Baix Llobregat; les diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona; l'Administració General de l'Estat i el Monestir de Santa Maria de Montserrat. El Patronat té per finalitat la gestió del parc natural i d'altres actuacions d'interès general. Per donar compliment al seu objectiu, el Patronat disposa d'un pressupost anual en què, una part dels ingressos provenen de les entitats representades. La Diputació de Barcelona va aprovar l'aportació de l'exercici 2017 de 84.000 € per col·laborar en el finançament de les seves despeses corrents de funcionament.

Consell de Diplomàcia Pública de Catalunya

El Consell de Diplomàcia Pública de Catalunya és un consorci publicoprivat que té per objectiu connectar Catalunya amb el món i promoure activitats que projectin la imatge del país a l'exterior, creant vincles i relacions de confiança amb la ciutadania i les institucions d'altres països. La Diputació de Barcelona, com a membre de l'entitat, va aprovar per a l'exercici 2017 l'import de 70.000 €, a pagar trimestralment en imports de 17.500 €, per al finançament de les seves despeses corrents. La modificació de 30.000 € correspon a la incorporació dels romanents de crèdit de l'exercici anterior per la subvenció concedida en aquell exercici.

El Reial decret 945/2017, del 27 d'octubre del 2017, del Consell de Ministres, en aplicació de l'article 155 de la Constitució Espanyola, adoptava diferents mesures respecte a l'organització

de la Generalitat de Catalunya. En concret, l'apartat cinquè de l'article 1 suprimia el Consell de Diplomàcia Pública de Catalunya. Posteriorment, el Consell de Ministres va prendre l'Acord pel qual es disposava la dissolució i el procediment de liquidació d'aquest, mitjançant l'Ordre AEC/1229/2017, del 15 de desembre, publicada en el *Butlletí Oficial de l'Estat* 305, del 16 de desembre del 2017. Per aquest motiu, la Diputació de Barcelona va suspendre el pagament de l'última aportació trimestral.

Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) – Torre Marimon

L'IRTA és un institut d'investigació adscrit al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya en l'exercici fiscalitzat, regulat per la Llei 4/2009, del 15 d'abril, del Parlament de Catalunya, que ajusta la seva activitat a l'ordenament jurídic privat i que està adscrita al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya. Els seus objectius generals són impulsar la recerca i el desenvolupament tecnològic dins l'àmbit agroalimentari, facilitar la transferència dels avenços científics i valorar els avenços tecnològics propis cercant la màxima coordinació i col·laboració amb el sector públic i privat.

La Diputació de Barcelona té representació en l'IRTA i, en el cas del Centre IRTA Torre Marimon aquest ocupa un espai que és propietat de la Diputació. En l'exercici 2017 es va aprovar una aportació de 710.194 € a aquest centre que va ser ampliada en 245.000 € per la cessió d'ús de Torre Marimon, en virtut del conveni signat el 22 de juny del 2005 pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona.

De la revisió de la mostra s'ha detectat el següent:

- L'aportació a l'IRTA no s'ha realitzat d'acord amb el que estableix la base 32 de les BEP, atès que no s'ha obtingut evidència que aquesta entitat hagi enviat la memòria justificativa d'activitats i els comptes anuals de l'exercici, ni que s'hagi realitzat l'informe del compliment de les finalitats per a les quals es va atorgar la subvenció.
- L'aportació a l'IRTA va ser incrementada per un suplement de crèdit en 245.000 €. Aquesta modificació de la quantitat inicial establerta en el PES posa en dubte els principis de publicitat i transparència que, segons l'article 8 de la LGS han de complir totes les subvencions, atès que aquestes modificacions no s'han publicat.

Subvencions de concessió directa

Les subvencions directes s'han atorgat mitjançant 175 línies de subvenció. El seu detall, per tipus d'entitat beneficiària, és el següent:

Quadre 19. Subvencions de concessió directa

Beneficiari	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Ajuntaments	23.136.920	7.722.725	30.859.645	21.922.379	11.363.502
Comunitat autònoma	17.315.590	6.524.774	23.840.364	22.249.398	21.418.195
Famílies i institucions sense ànim de lucre	14.345.079	3.160.070	17.505.149	16.455.852	11.975.909
Altres entitats	13.732.052	(5.101.539)	8.630.513	7.796.872	6.801.259
Consortcis	3.742.993	990.997	4.733.990	4.848.342	2.916.149
Total	72.272.634	13.297.027	85.569.661	73.272.843	54.475.014

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

El 32,0% de les subvencions previstes per concessió directa anaven destinades a ajuntaments a partir d'unes línies d'actuació per promoure determinades activitats que són de competència seva. Finalment, menys de la meitat d'aquestes ajudes s'han materialitzat durant l'exercici 2017, i la resta ha quedat pendent de pagament per l'exercici següent perquè les actuacions corresponents no havien finalitzat al tancament de l'exercici.

Les subvencions a la comunitat autònoma corresponen al 24,0% de les subvencions directes previstes. La major part, un 11,25 M€, correspon a l'aportació a la Generalitat de Catalunya per finançar el PUOSC. La resta són aportacions a entitats que depenen de la Generalitat de Catalunya.

Les famílies i institucions sense ànim de lucre van obtenir el 19,8% de les subvencions directes previstes.

El 19,0% de les aportacions directes es va preveure per a altres entitats, principalment per a transferències per a activitats del cycle de l'aigua i de transport escolar no obligatori als consells comarcals, per valor previst de 6,00 M€ cadascuna.

Les subvencions directes a consorcis representen el 5,2% del total previstes i corresponen a subvencions nominatives previstes en el pressupost.

La LGS estableix que es podran atorgar subvencions per procediment directe si aquestes estan recollides nominativament en el pressupost, si estan imposades per una norma amb rang legal, si són per finançar activitats d'interès general o si es deriven d'un instrument aprovat amb caràcter general que hagi complert els requisits de publicitat i concurrència.

L'article 29 de l'Ordenança general de subvencions de la Diputació de Barcelona estableix que la resolució de concessió de qualsevol subvenció directa ha d'incloure la justificació de l'existència d'algun dels supòsits que habiliten aquest tipus de procediment. Així mateix, la base 34 de les BEP estableix que les subvencions directes atorgades per raons d'interès públic, humanitari, social o altres hauran d'incloure un informe tècnic específic en què es detalli l'objecte de la subvenció, l'acreditació de les raons d'interès públic que la motiven i les circumstàncies que impossibiliten la convocatòria pública.

A continuació s'analitza per una mostra seleccionada, que la utilització d'aquest procediment queda degudament justificada segons el que estableix la LGS i que es compleixen els requisits establerts en l'Ordenança general de subvencions de la Diputació de Barcelona i en les BEP. En total s'han analitzat cinc línies de subvenció que representen el 21,1% de les subvencions directes previstes en el PES. El detall de la mostra i de la seva execució pressupostària són els següents:

Quadre 20. Mostra de les subvencions de concessió directa

Beneficiari	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
PUOSC	11.250.000	-	11.250.000	11.250.000	11.250.000
Centres assistencials Dr. Emili Mira i López	1.800.000	3.600.000	5.400.000	4.211.751	4.211.750
Col·laboració amb el tercer sector social	1.060.000	866.850	1.926.850	2.165.420	1.270.838
Promoció d'Europa i de la internacionalització	675.000	76.918	751.918	784.543	618.707
Agència de l'Habitatge de Catalunya	460.000	460.000	920.000	920.000	460.000
Total	15.245.000	5.003.768	20.248.768	19.331.714	17.811.295

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

PUOSC

El PUOSC és la principal eina de cooperació de la Generalitat de Catalunya amb els ens locals i, segons l'article 2.1 de la Llei 23/1987, del 23 de desembre, per la qual s'estableixen els criteris de finançament del PUOSC i les bases per a la selecció, la distribució i el finançament de les obres i serveis a incloure-hi, una de les fonts de finançament seran les consignades als pressupostos de les diputacions provincials.

El 21 de setembre del 2016 la Diputació de Barcelona i el Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge de la Generalitat de Catalunya van signar un conveni per al finançament de les anualitats 2016 i 2017 de la línia de reparacions, manteniment i conservació del PUOSC 2013-2017. En el punt segon dels pactes del conveni s'estableix que l'anualitat per a l'exercici 2017 serà d'11,25 M€, que és l'import que consta registrat en el PES de la Diputació de Barcelona.

Centres assistencials Doctor Emili Mira i López

El 29 de desembre del 2009 la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya van signar el Conveni de traspàs dels serveis assistencials de salut mental i socio-sanitaris dels Centres Assistencials Doctor Emili Mira i López¹⁰ a l'Administració de la Generalitat, en el

10. Els Centres Assistencials Emili Doctor Mira i López, que ofereixen serveis en salut mental en tots els nivells de l'atenció sanitària, consten de tres pavellons que inclouen quatre-cents vint-i-quatre places i tres-cents professionals. Aquests centres depenien de la Diputació de Barcelona fins que el dia 22 de desembre del 2009 el Consell de Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar, en el context del pla d'ordenació de competències entre la Diputació i la Generalitat, el seu traspàs a la Generalitat de Catalunya.

marc de l'assumpció per part d'aquesta de les competències de les diputacions en matèria sanitària, en virtut de la disposició addicional primera de la Llei 15/1990, del 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya. El conveni tenia per objecte regular els acords per fer efectiu el traspàs incloent-hi l'ordenació de la transferència de recursos humans i materials que s'hi vinculaven.

L'acord setzè del conveni va definir el règim de transferència del personal adscrit als Centres Assistencials Doctor Emili Mira i López a partir de l'1 de febrer del 2010 i va establir que la Diputació de Barcelona es faria càrrec, mitjançant les aportacions corresponents, de l'import total del component del complement específic fix i del complement personal transitori del personal funcionari sanitari assistencial traspasat fins a la finalització de la seva prestació, i del complement personal transitori del personal funcionari no assistencial durant un període de deu anys. A més, l'apartat 3 de l'annex 4 del conveni establí que a aquestes aportacions s'hi afegirà una quantitat addicional en concepte de productivitat. El detall i els imports d'aquests complements van quedar detallats en l'annex 4 del conveni.

Segons el conveni, una comissió mixta de seguiment seria l'encarregada de regularitzar els imports que correspongui pagar a la Diputació per aquests conceptes en cada exercici. Els imports corresponents als exercicis 2010 i 2011 es van establir en les comissions del 24 de març del 2011 i 3 de maig del 2012, respectivament. Des de llavors, no s'havia tornat a reunir aquesta comissió i, per tant quedaven pendents de regularització els anys 2012-2016. El 21 de desembre del 2016 el Consorci Mar Parc Salut de Barcelona va emetre un informe dels imports pendents de regularització corresponents a aquests anys i la Direcció de Serveis de Recursos Humans de la Diputació de Barcelona va informar dels treballs de comprovació de les dades realitzats i de la correcció d'aquests imports, que ascendien a un total de 4,21 M€, segons el detall següent:

Quadre 21. Regularitzacions pel traspàs del personal assistencial dels centres Doctor Emili Mira i López

Exercici	Imports a pagar per la Diputació	Bestretes pagades	Diferència
2011	1.653.979	1.662.500	(8.521)
2012	1.445.902	1.710.000	(264.098)
2013	1.425.791	1.710.000	(284.210)
2014	1.249.927	-	1.249.927
2015	1.173.798	-	1.173.798
2016	1.229.746	-	1.229.746
2017 (bestreta)	1.115.108	-	1.115.108
Total	9.294.251	5.082.500	4.211.750

Imports en euros.

Font: Informes de l'expedient de subvenció 2010/2902 de la Diputació de Barcelona.

La subvenció directa a la Generalitat de Catalunya pel traspàs dels Centres Assistencials Doctor Emili Mira i López, recollia inicialment un import estimat de l'annualitat de l'exercici 2017, per 1,80 M€. Finalment, un cop finalitzades les comprovacions dels imports pendents

de compensació d'exercicis anteriors, es van afegir els imports corresponents a la resta d'exercicis, i l'import total pagat va ascendir a 4,21 M€.

L'acord setzè del Conveni de traspàs dels serveis assistencials de salut mental i sociosanitaris dels Centres Assistencials Doctor Emili Mira i López a l'Administració de la Generalitat establí que les aportacions a realitzar per la Diputació de Barcelona per a la compensació de part de les despeses del personal transferit s'havia de regularitzar al final de cada exercici, i no més enllà del 31 de març del següent. Els imports compensats a l'exercici 2017 corresponen a les compensacions des de l'exercici 2012, fet que incompleix el que estableix el Conveni respecte del límit temporal d'aquestes compensacions.

Col·laboració amb el tercer sector social

Correspon a subvencions a entitats que formen part del tercer sector social amb la finalitat de col·laborar en projectes socials. En aquesta subvenció es van pressupostar 1,06 M€. Durant l'exercici 2017 es van realitzar pagaments per 1,27 M€ a seixanta-set entitats. S'ha seleccionat, a criteri de l'auditor, una mostra de deu entitats que han rebut el 38,3% del total. De la revisió de la mostra es fan les observacions següents:

- Les subvencions per a la col·laboració amb el tercer sector social analitzades van ser atorgades de forma directa mitjançant convenis de col·laboració. En cap de les subvencions analitzades es va presentar l'informe que és preceptiu en l'atorgament d'aquest tipus de subvencions segons la base 34 de les BEP en què es detallés l'objecte de la subvenció, l'acreditació de les raons d'interès públic que la motivaven i les circumstàncies que impossibilitaven la convocatòria pública, ni la justificació de l'existència d'algun dels supòsits que habilitaven aquest tipus de procediment que estableix l'article 29 de l'Ordenança general de subvencions de la Diputació de Barcelona. Existeixen una gran diversitat d'entitats que realitzen activitats de les mateixes característiques que les subvencionades, motiu pel qual s'hauria d'haver optat per un procediment de concurrència competitiva.
- Una de les actuacions incloses en el conveni regulador de la subvenció per a la promoció i suport a les activitats de lleure signat amb l'Associació Catalana de l'Esplai, de 120.000 €, és l'atorgament d'ajuts per gaudir d'activitats d'estiu a infants i joves en situació de pobresa, que s'han de repartir en funció de la puntuació obtinguda. Tot i que s'estableix que la Diputació revisarà la correcció de les puntuacions atorgades, el conveni no detalla els criteris que havien de regir aquest repartiment, fet que podia comprometre els principis de publicitat i igualtat de tracte entre els destinataris.
- El Conveni amb la Federació Catalana de l'Esport per a Disminuïts Psíquics, de 45.450 €, inclou el repartiment de beques per a la realització d'activitats de lleure en períodes de vacances com una de les actuacions. No obstant això, no es detallaven els criteris de

repartiment de les beques als possibles beneficiaris, fet que podia comprometre els principis de publicitat i igualtat de tracte entre els destinataris.

- El Conveni amb la Fundació d'Entitats Col·laboradores amb el Minusvàlid (Fundació ECOM) per a la realització d'un servei d'assessorament especialitzat en recursos per a persones amb discapacitat, de 39.000€, es va signar el 25 de setembre del 2012 amb una durada fins al 31 de desembre del 2012 i prorrogable anualment per acord exprés de les parts. Des de llavors s'han signat les corresponents pròrrogues anuals. La base 35 de les BEP de la Diputació de Barcelona estableix un límit de quatre anys per als convenis de col·laboració que aquesta signi amb qualsevol entitat, pública o privada, com a fórmula de gestió de qualsevol de les competències de la corporació. És per això que la Diputació de Barcelona hauria d'haver signat un nou conveni que regulés aquesta aportació. A més, d'acord amb la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, els convenis han de tenir una durada determinada, no superior a quatre anys, amb possibilitat de pròrroga de fins a quatre anys addicionals o la seva extinció. Aquest conveni no va adaptar la seva durada, per la qual cosa, d'acord amb la llei esmentada, va passar a tenir una durada de quatre anys des del 2 d'octubre del 2016, i s'hauria d'haver renovat a finals de l'exercici 2020, cosa que no es va fer.

Promoció d'Europa i de la internacionalització

La Diputació va aprovar 675.000 € en el PES de l'exercici 2017 en concepte de pagaments per convenis i concessions directes a entitats per a la promoció d'Europa i de la internacionalització. Tot i que aquests pagaments estan classificats al PES com a subvencions directes, s'ha verificat que en realitat són aportacions a deu fundacions de les quals la Diputació n'és patró. Finalment, es van pagar 618.707 € a aquestes deu fundacions. S'ha revisat, a criteri de l'auditor, una mostra de tres entitats beneficiàries que van rebre 506.915 €, el 81,9% del total. Les observacions de la revisió d'aquesta línia de subvenció són les següents:

- Aquestes aportacions estan incorrectament classificades en el PES com a subvencions directes, ja que haurien d'estar classificades com a aportacions institucionals.¹¹
- La Fundació Centre d'Informació i Documentació Internacionals de Barcelona va rebre 436.915 €. L'article 12 de l'Ordenança general de subvencions de la Diputació de Barcelona estableix que els beneficiaris tenen l'obligació de complir els deures de transparència, d'acord amb l'article 3 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, quan perceben subvencions o ajuts públics de més de 100.000 € anuals. No es justifica que la Diputació comprovés aquest compliment.

11. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.

Agència de l'Habitatge de Catalunya

El 10 de novembre del 2014 la Diputació de Barcelona i l'Agència de l'Habitatge de Catalunya van signar un conveni per donar suport a les entitats de la demarcació de Barcelona que formaven part de la Xarxa d'habitatges d'inserció social. Mitjançant aquest conveni, la Diputació es comprometia a col·laborar econòmicament amb aquestes entitats que gestionen habitatges per a persones en risc d'exclusió social. En la pròrroga de l'exercici 2017 la quantitat consignada va ser de 460.000 €. La partida pressupostària incloïa els 460.000 € incorporats de l'exercici anterior que encara no s'havien fet efectius, pagats en l'exercici 2017. De la revisió de la subvenció s'ha detectat el següent:

- El conveni no estableix el criteri de repartiment dels ajuts entre les diferents entitats que formen part de la Xarxa d'habitatges d'inserció social. Tot i que la subvenció es canalitzi a través de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya es considera que la Diputació hauria de marcar uns criteris mínims de repartiment dels fons per garantir el compliment del principi d'equitat.
- No es va constituir la comissió de seguiment prevista en el conveni, que s'havia de reunir com a mínim dues vegades l'any, per exercir les funcions de coordinació, execució i avaluació del funcionament de l'objecte del conveni i que, entre d'altres funcions, havia d'acordar el sistema de distribució dels ajuts, tal com estableix la clàusula setena del conveni que regula la subvenció.

2.3.3.3. Procediment de concurrència

El PES de la Diputació de Barcelona inclou un total de 177 línies de subvencions atorgades per un procediment de concurrència amb un import previst de 200,67 M€, segons el detall següent:

Quadre 22. Subvencions de concurrència

Concepte	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Ajuntaments	186.311.157	54.305.150	240.616.307	189.847.625	97.306.912
Consorticis	1.570.568	-	1.570.568	1.138.898	550.779
Famílies i institucions sense ànim de lucre	8.435.562	3.681.527	12.117.089	9.131.055	3.854.664
Altres entitats	4.349.219	819.241	5.168.460	4.919.469	2.246.426
Total	200.666.506	58.805.918	259.472.424	205.037.047	103.958.780

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

Com es pot observar, el 92,8% de les subvencions atorgades per procediments de concurrència corresponen a actuacions destinades a subvencionar activitats realitzades pels ajuntaments. Gran part d'aquestes subvencions s'articulen mitjançant el Pla de xarxa de

governos locals (PXGL), que és l'instrument preferent per exercir les funcions d'assistència i cooperació local de la Diputació i té com a finalitat establir el marc general i el procediment d'implementació de les actuacions i dels recursos que cada programa compregui. El sistema de cooperació en què es basa el pla es desplega, principalment, a través de tres instruments de cooperació:

- a) Meses de concertació, en què els representants de la Diputació i els governos locals contrasten les necessitats i acorden les actuacions que es desenvoluparan al llarg del mandat.
- b) Catàleg de serveis, que són una relació completa i ordenada de recursos que periòdicament publica la Diputació de Barcelona a fi de satisfer les necessitats manifestades pels governos locals.
- c) Programes complementaris, com a instruments específics de cooperació elaborats de forma contingent per ajustar-se a les necessitats dels governos locals i, de manera especial, per pal·liar els efectes davant de situacions imprevistes.

La resta de subvencions atorgades per concurrència corresponen a subvencions a consorcis, 0,8%, a famílies i institucions sense ànim de lucre, 4,2%, i a altres entitats, 2,2%.

Per analitzar aquestes subvencions s'han seleccionat cinc línies de subvenció per un import total previst de 72,45 M€, el 36,1% del total de les subvencions de concurrència, i unes obligacions reconegudes de 45,07 M€. El detall és el següent:

Quadre 23. Mostra de les subvencions de concurrència

Concepte	Import previst	Modificacions	Import definitiu	Despeses compromeses	Obligacions reconegudes
Programa complementari de foment de l'ocupació local – PXGL	30.000.000	(270.945)	29.729.055	29.563.782	23.651.026
Suport al funcionament de les escoles bressol municipals	20.500.000	(9.470.644)	11.029.356	10.949.957	8.783.141
Programa complementari pla de xoc contra la pobresa – PXGL	15.000.000	11.896.142	26.896.142	24.496.142	11.877.498
Actuacions de salut pública – PXGL	6.140.350	-	6.140.350	6.106.454	190.685
Desenvolupament polítiques culturals locals	810.000	-	810.000	775.000	570.980
Total	72.450.350	2.154.553	74.604.903	71.891.335	45.073.330

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla estratègic de subvencions de l'exercici 2017.

La mostra seleccionada inclou tres línies de subvenció, foment de l'ocupació local, xoc contra la pobresa i actuacions de salut pública, que formen part de les actuacions del

PXGL 2016-2019, aprovat pel Ple de la Diputació de Barcelona el 26 de novembre del 2015.

La disposició addicional vuitena de la LGS estableix que les subvencions que integren el programa de cooperació econòmica de l'Estat a les inversions de les entitats locals, de la mateixa manera que les subvencions que integren plans o instruments similars que tinguin per objecte dur a terme funcions d'assistència i cooperació municipal, es regiran per la seva normativa específica, resultant d'aplicació supletòria les disposicions de la LGS. Així mateix, en l'article 3 de l'Ordenança general de subvencions de la Diputació de Barcelona s'estableix que el PXGL es regirà pels seus reglaments i protocols. Per analitzar aquestes subvencions s'han revisat aquests reglaments específics validant que s'hagi complert amb les disposicions en ells establertes i, posteriorment, s'ha revisat la seva justificació per a una mostra de beneficiaris.

De la fiscalització de les subvencions concedides per procediment de concurrència s'ha detectat el següent:

- El PES de la Diputació de Barcelona inclou subvencions classificades tramitades per procediment de concurrència quan en realitat corresponen a concessions directes, com seria el cas de les subvencions concedides en el marc de les meses de concertació, que consten totes en el PES com a subvencions de convocatòria pública i, segons el Protocol general del PXGL, són adjudicades pel procediment de concessió directa.

Programa complementari de foment de l'ocupació local

El Programa complementari de foment de l'ocupació local preveu la concessió d'ajuts econòmics adreçats al desplegament de plans locals d'ocupació, a la garantia d'una formació professionalitzada i, en darrer terme, a afavorir que les empreses contractin persones aturades a través d'ajuts a la contractació. A més, s'estableix una línia de dinamització econòmica com a procediment excepcional per a aquells municipis amb menys de 1.000 habitants que no puguin encabir-se en cap de les actuacions generals. El pressupost inicial d'aquest programa va ser de 30,00 M€ i la despesa final, de 23,65 M€. S'han seleccionat cinc ajuntaments beneficiaris, a criteri de l'auditor, que van rebre un total de 2,42 M€, el 10,3% del total. Les observacions de la revisió d'aquesta subvenció són les següents:

- La Junta de Govern, en la sessió del 23 de febrer del 2017, va aprovar el Programa complementari de foment de l'ocupació local 2017-2018 i el seu règim de concertació i de la concessió d'ajuts, en el marc del PXGL 2016-2019. L'import concertat per a l'exercici 2017 va ser de 28.549.078 € per als ajuntaments beneficiaris i de 165.272 € per a quatre entitats municipals descentralitzades. En el PES de l'exercici 2017 no hi ha inclòs l'import atorgat a aquestes quatre entitats.

- El pagament que es va fer efectiu en l'exercici 2017 responia a una bestreta del 40,0% de l'import total a rebre que s'havia de justificar abans del 3 de març del 2018. Els cinc ajuntaments seleccionats van presentar la justificació del primer pagament amb un retard d'entre dos i vuit mesos respecte del termini establert en el règim de concertació del programa. La justificació de la part atorgada al 2018 també es va presentar amb retards considerables en els cinc ajuntaments analitzats.
- El règim de concertació del programa estableix la possibilitat d'imputar despeses indirectes en un percentatge màxim del 5,0% del total de despeses directes. L'article 83 del Reglament de la LGS estableix que a l'efecte d'imputació de costos indirectes a l'activitat subvencionada, les bases reguladores, amb els corresponents estudis econòmics previs, poden establir la fracció del cost total que es considera cost indirecte imputable, i en aquest cas no es requereix d'una justificació addicional. Els cinc ajuntaments analitzats van acreditar aquestes despeses indirectes a través d'un càlcul a tant alçat, però no van presentar els justificants de despesa. No hi ha evidència de l'existència d'estudis econòmics que acreditessin que el percentatge del 5,0% fos raonable per raó de l'activitat realitzada pels beneficiaris, tal com correspondria d'acord amb la normativa aplicable.

Suport al funcionament de les escoles bressol municipals

El 27 d'abril del 2016 la Junta de Govern va aprovar la convocatòria i les bases específiques de la convocatòria per al finançament de les llars d'infants municipals per al curs 2016-2017 mitjançant un procediment amb concurrència. L'import consignat inicialment va ser de 20,50 M€. La despesa de l'exercici 2017 per aquest concepte va ser de 8,78 M€, atès que la major part de la despesa va ser justificada en l'exercici següent. Els cinc municipis seleccionats per a la revisió de la justificació van rebre 1,41 M€, el 16,1% del total.

Programa complementari pla de xoc contra la pobresa

L'objecte d'aquest programa és afavorir la cohesió social dotant els governs locals de suficients recursos per cobrir les necessitats socials bàsiques, reforçar els equips professionals de serveis socials, atendre les situacions de necessitat social, garantir un servei d'atenció domiciliària i de transport adaptat adequat i desplegar activitats socioeducatives, entre altres actuacions d'impacte social. El pressupost inicial d'aquest programa va ser de 15,00 M€. La despesa final, d'11,88 M€, correspon als pagaments del programa del 2016. Els cinc ajuntaments beneficiaris seleccionats van rebre un total d'1,42 M€, l'11,9% del total.¹²

12. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.

Catàleg de serveis – Actuacions de salut pública

El Catàleg de serveis per al 2017 dins el PXGL 2016-2019 va ser aprovat per la Junta de Govern el 22 de desembre del 2016. S'ha seleccionat l'àmbit d'actuació de la salut pública, amb un pressupost assignat de 6,14 M€, en què es promouen actuacions de control d'aigües, elaboracions de plans de salut municipals, compra de desfibril·ladors, activitats de salut ambiental, etc. La mostra dels cinc ajuntaments dels quals s'ha analitzat la justificació és del 39,4%. Les observacions de la revisió d'aquesta subvenció són les següents:

- Les valoracions de les sol·licituds de quatre convocatòries van establir subcriteris que no es preveien en el règim regulador del Catàleg, el que incompleix els criteris d'objectivitat, igualtat i no discriminació que han de regir qualsevol procediment d'atorgament de subvencions, tal com estableix l'article 8 de la LGS.
- En dues convocatòries es van finançar despeses indirectes calculades en funció d'un percentatge de les despeses directes. El règim de concertació del catàleg estableix la possibilitat d'imputar despeses indirectes en un percentatge màxim del 5,0% del total de despeses directes. No obstant això, no hi havia evidència de l'existència d'estudis econòmics que acreditessin que el percentatge del 5,0% fos raonable per raó de l'activitat realitzada pels beneficiaris, tal com correspondria d'acord amb l'article 83 del Reglament de la LGS.¹³
- Una de les subvencions atorgades correspon a un ajut puntual a un ajuntament per a la celebració d'un congrés de metges que no forma part de les accions incloses en el Catàleg de serveis del 2017. Aquesta subvenció hauria d'haver estat tramitada com a subvenció nominativa en el pressupost per no desvirtuar el mecanisme del catàleg i afavorir la transparència.

Catàleg de serveis – Desenvolupament de polítiques culturals

Dins del Catàleg de serveis de l'exercici 2017 es va aprovar una línia de subvencions per al desenvolupament de polítiques culturals que inclou, entre altres, el finançament de les festes majors municipals, com a eina per fomentar l'activitat cultural popular. El seu pressupost inicial era de 810.000 € i la despesa de l'exercici 2016, de 570.980 €. La mostra dels cinc ajuntaments seleccionats representa el 10,7% del total. L'import de les actuacions per a activitats a les festes majors consta d'un import fix de 1.000 € per a tots els municipis i d'un import en funció dels seus habitants, fet que provoca que la major part de la subvenció, més del 60,0%, es pagui en funció d'aquest últim criteri. De la revisió d'aquesta línia de subvenció no s'han detectat incidències.

13. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

A continuació s'inclouen les observacions que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre el Pla estratègic de subvencions de la Diputació de Barcelona, exercici 2017.

Elaboració del PES

Les observacions que es desprenen de la fiscalització de l'elaboració del PES, es descriuen a continuació (vegeu l'apartat 2.3.2):

1. Durant l'exercici 2017 es van aprovar quatre acords de modificacions del PES. En l'acord de la modificació s'adjuntava com a annex el nou PES actualitzat, però no es detallaven els imports que havien estat modificats ni es feia referència als informes justificatius de la modificació de crèdit de les partides pressupostàries.
2. Segons l'article 8 de la LGS, el PES es configura com el mecanisme per concretar els objectius i efectes que es pretenen assolir amb les subvencions. Les diferents partides modificades del PES estaven justificades en els corresponents informes de modificacions de crèdit, però no incloïen un informe sobre com aquestes afectaven el compliment dels objectius inicialment establerts. D'altra banda, aquestes modificacions del PES efectuades amb posterioritat a la seva aprovació no van ser publicades, per la qual cosa no es va donar compliment als principis de publicitat i transparència que han de regir la gestió de les subvencions d'acord amb l'article 8, esmentat.

Aportacions directes a entitats

Les observacions que es desprenen de la fiscalització de les aportacions directes a entitats es descriuen a continuació (vegeu l'apartat 2.3.3.2):

3. Les aportacions a cinc entitats en què la Diputació de Barcelona tenia alguna representació no es van realitzar d'acord amb el que estableix la base 32 de les BEP, ja que no s'ha obtingut evidència que aquestes entitats haguessin enviat la memòria justificativa d'activitats i els comptes anuals de l'exercici, ni que el centre gestor corresponent hagués elaborat l'informe del compliment de les finalitats per a les quals es va atorgar la subvenció.

A més, l'aportació realitzada a dues entitats per a la realització d'inversions no compleix la base 33 de les BEP, ja que l'acte administratiu no determinava l'objecte a què anava

destinada l'aportació ni estableix els mecanismes de control sobre la correcta execució de l'actuació subvencionada.¹⁴

4. L'aportació a la UNED té la seva justificació en un conveni signat l'any 2002, que es prorroga anualment si cap de les parts el denuncia. La base 35 de les BEP de la Diputació de Barcelona estableix un límit de quatre anys per als convenis de col·laboració que aquesta signi amb qualsevol entitat, pública o privada, com a fórmula de gestió de qualsevol de les competències de la corporació. És per això que la Diputació de Barcelona hauria d'haver signat un nou conveni que regulés aquesta aportació. A més, d'acord amb la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, els convenis han de tenir una durada determinada, no superior a quatre anys, amb possibilitat de pròrroga de fins a quatre anys addicionals, o si no, extingir-los. Aquest conveni no va adaptar la seva durada, per la qual cosa, d'acord amb la llei esmentada, va passar a tenir una durada de quatre anys des del 2 d'octubre del 2016, i s'hauria d'haver renovat a finals de l'exercici 2020, cosa que no es va fer.
5. Les aportacions a dues entitats van ser incrementades per un suplement de crèdit en 212.500 € i 245.000 €, respectivament. Aquesta modificació de la quantitat inicial establerta en el PES posa en dubte els principis de publicitat i transparència que, segons l'article 8 de la LGS han de complir totes les subvencions, ja que no es va publicar.

Procediment de concessió directa

Les observacions que es desprenen de la fiscalització del procediment de concessió directa es descriuen a continuació (vegeu l'apartat 2.3.3.2):

6. Segons l'article 22 de la LGS, el procediment ordinari per a la concessió de subvencions és el de concurrència competitiva i que, es poden concedir subvencions directes quan estiguin nominativament previstes en el pressupost, com a mínim, en la seva dotació pressupostària i el beneficiari. De l'anàlisi de les subvencions directes incloses en el PES de la Diputació de Barcelona s'ha detectat el següent:
 - El 21,0% del total del PES de l'exercici 2017 de la Diputació de Barcelona corresponia a procediments de concessió directa, la qual cosa indica que la utilització d'aquest procediment no era excepcional.
 - Existien subvencions directes que, tot i tenir l'import consignat en el pressupost inicial, van experimentar modificacions posteriors, fet que incompleix el que estableix l'article 22 de la LGS. També es va incomplir el principi de transparència definit en l'article 8 de la LGS, atès que no es van publicar.

14. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.

Subvencions de concessió directa

Les observacions que es desprenen de la fiscalització de les subvencions directes a entitats es descriuen a continuació (vegeu l'apartat 2.3.3.2):

7. L'acord setzè del Conveni de traspàs dels serveis assistencials de salut mental i socio-sanitaris dels Centres Assistencials Doctor Emili Mira i López a l'Administració de la Generalitat establia que les aportacions que havia de realitzar la Diputació de Barcelona per compensar part de les despeses del personal transferit s'havia de regularitzar al final de cada exercici, i no més enllà del 31 de març del següent. Els imports compensats l'exercici 2017 corresponien a les compensacions des de l'exercici 2012, la qual cosa incompleix el que establia el Conveni respecte al límit temporal d'aquestes compensacions.
8. Les subvencions per a la col·laboració amb el tercer sector social analitzades van ser atorgades de forma directa mitjançant convenis de col·laboració, sense l'informe que és preceptiu en l'atorgament d'aquest tipus de subvencions, segons la base 34 de les BEP, en què es detallés l'objecte de la subvenció, l'acreditació de les raons d'interès públic que la motivaven i les circumstàncies que impossibilitaven la convocatòria pública, ni la justificació de l'existència d'algun dels supòsits que habilitaven aquest tipus de procediment que estableix l'article 29 de l'Ordenança general de subvencions de la Diputació de Barcelona. Existeixen una gran diversitat d'entitats que realitzen activitats de les mateixes característiques que les subvencionades, motiu pel qual s'hauria d'haver optat per un procediment de concurrència competitiva.
9. Una de les actuacions incloses en el conveni regulador de la subvenció per a la promoció i suport a les activitats de lleure signat amb l'Associació Catalana de l'Esplai, de 120.000 €, era l'atorgament d'ajuts per gaudir d'activitats d'estiu a infants i joves en situació de pobresa, que es repartirien en funció de la puntuació obtinguda. Tot i que s'estableix que la Diputació revisaria la correcció de les puntuacions atorgades, el conveni no detallava els criteris de puntuació que havien de regir aquest repartiment, fet que podia comprometre els principis de publicitat i igualtat de tracte entre els destinataris.
10. El Conveni amb la Federació Catalana de l'Esport per a Disminuïts Psíquics, de 45.450 €, no detallava els criteris que havien de regir el repartiment de les beques que atorgava la Federació als possibles beneficiaris, fet que podia comprometre els principis de publicitat i igualtat de tracte entre els destinataris.
11. El Conveni amb la Fundació d'Entitats Col·laboradores amb el Minusvàlid (Fundació ECOM) per a la realització d'un servei d'assessorament especialitzat en recursos per a persones amb discapacitat, de 39.000 €, es va signar el 25 de setembre del 2012 amb una durada fins al 31 de desembre del 2012 i prorrogable anualment per acord exprés de les parts. Des de llavors s'han signat les corresponents pròrrogues anuals. La base 35 de les BEP de la Diputació de Barcelona estableix un límit de quatre anys per als

convenis de col·laboració que aquesta signi amb qualsevol entitat, pública o privada, com a fórmula de gestió de qualsevol de les competències de la corporació. És per això que la Diputació de Barcelona hauria d'haver signat un nou conveni que regulés aquesta aportació. A més, d'acord amb la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, els convenis han de tenir una durada determinada, no superior a quatre anys, amb possibilitat de pròrroga de fins a quatre anys addicionals o si no, extingir-los. Aquest conveni no va adaptar la seva durada, per la qual cosa, d'acord amb la llei esmentada, va passar a tenir una durada de quatre anys des del 2 d'octubre del 2016, i s'hauria d'haver renovat a finals de l'exercici 2020, cosa que no es va fer.

12. De la revisió de les subvencions atorgades per a la promoció d'Europa i la internacionalització analitzades s'ha detectat el següent:

- Aquestes aportacions estaven incorrectament classificades en el PES com a subvencions directes, quan haurien d'haver estat classificades com a aportacions institucionals.¹⁵
- No queda justificat que la Diputació de Barcelona comprovés que la Fundació Centre d'Informació i Documentació Internacionals de Barcelona, que va rebre una subvenció de 436.915 €, hagués complert els deures de transparència derivats de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, tal com estableix l'article 12 de l'Ordenança general de subvencions de la Diputació de Barcelona quan els beneficiaris perceben subvencions o ajuts públics de més de 100.000 € anuals.

13. De la revisió del conveni amb l'Agència de l'Habitatge de Catalunya per donar suport a les entitats de la demarcació de Barcelona que formen part de la Xarxa d'habitatges d'inserció social s'han detectat les incidències següents:

- El conveni no establia el criteri de repartiment dels ajuts entre les diferents entitats que formaven part de la Xarxa d'habitatges d'inserció social.
- No es va constituir la comissió de seguiment per exercir les funcions de coordinació, execució i avaluació del funcionament de l'objecte del conveni que, entre d'altres funcions, havia d'acordar el sistema de distribució dels ajuts, tal com estableix la clàusula setena del conveni que regula la subvenció.

Procediment de concurrència

Les observacions que es desprenen de la fiscalització de les subvencions atorgades en règim de concurrència es descriuen a continuació (vegeu l'apartat 2.3.3.3):

15. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.

14. Segons el Protocol general del PXGL, les subvencions concedides en el marc de les mesos de concertació són adjudicades pel procediment de concessió directa. No obstant això, apareixen en el PES com a subvencions atorgades per procediments de concurrència.

15. Les observacions de la revisió de les subvencions del Programa complementari de foment de l'ocupació local són les següents:

- L'import concertat per a l'exercici 2017 del Programa complementari de foment de l'ocupació local 2017-2018 va ser de 28.549.078 € per als ajuntaments beneficiaris i de 165.272 € per a quatre entitats municipals descentralitzades. En el PES de l'exercici 2017 no hi havia inclòs l'import atorgat a aquestes quatre entitats.
- Els cinc ajuntaments seleccionats van presentar la justificació del primer pagament amb un retard d'entre dos i vuit mesos respecte del termini establert en el règim de concertació del programa. La justificació de la part atorgada el 2018 també es va presentar amb retards considerables en els cinc ajuntaments analitzats.
- El règim de concertació del programa estableix la possibilitat d'imputar despeses indirectes en un percentatge màxim del 5,0% del total de despeses directes. Els cinc ajuntaments analitzats van acreditar aquestes despeses a través d'un càlcul a tant alçat, però no van presentar els justificants de despesa. No hi ha evidència de l'existència d'estudis econòmics que acreditessin que el percentatge del 5,0% fos raonable per raó de l'activitat realitzada pels beneficiaris, tal com correspondria d'acord amb l'article 83 del Reglament de la LGS.

16. [...] ¹⁶

17. Les incidències detectades en les cinc subvencions per a actuacions de salut pública són les següents:

- Les valoracions de les sol·licituds de quatre convocatòries van establir subcriteris que no es preveien en el règim regulador del Catàleg, fet que incompleix els criteris d'objectivitat, igualtat i no discriminació que han de regir en qualsevol procediment d'atorgament de subvencions, tal com estableix l'article 8 de la LGS.
- En dues subvencions atorgades es van finançar despeses indirectes calculades en funció d'un percentatge de les despeses directes. El règim de concertació del catàleg estableix la possibilitat d'imputar despeses indirectes en un percentatge màxim del 5,0% del total de despeses directes. No obstant això, no hi havia evidència de

16. Arran de les al·legacions, s'ha eliminat l'observació.

l'existència d'estudis econòmics que acreditessin que el percentatge del 5,0% fos raonable per raó de l'activitat realitzada pels beneficiaris, tal com correspondria d'acord amb l'article 83 del Reglament de la LGS.¹⁷

- Una de les subvencions atorgades corresponia a un ajut puntual a un ajuntament per a la celebració d'un congrés de metges que no formava part de les accions incloses en el Catàleg de serveis del 2017. Aquesta subvenció hauria d'haver estat tramitada com a subvenció nominativa en el pressupost per no desvirtuar el mecanisme del catàleg i afavorir la transparència.

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions sobre alguns aspectes que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre el Pla estratègic de subvencions de la Diputació de Barcelona corresponent a l'exercici 2017.

1. La Diputació de Barcelona hauria de realitzar una planificació inicial del PES més acurada que evitès modificacions posteriors que podrien distorsionar els objectius establerts inicialment, que és una de les finalitats per a les quals s'elabora el PES.
2. La Diputació de Barcelona hauria de revisar la confecció del seu PES amb l'objectiu de definir d'una forma més precisa la tipologia de cada una de les subvencions que s'hi inclouen (si es corresponen a aportacions a ens dependents, aportacions a ens amb representació, aportacions excloses de la LGS, subvencions o altres) i els procediments de concessió de cadascuna de les línies de subvenció.
3. Sempre que sigui possible, la Diputació de Barcelona hauria d'optar per un procediment de concurrència competitiva, especialment en aquelles línies en les quals existeixin diverses entitats que realitzin activitats de les mateixes característiques.
4. La Diputació de Barcelona disposa del mateix procediment de justificació per les aportacions a entitats i per les subvencions directes, que l'establert en l'Ordenança general de subvencions i en les seves bases d'execució. En aquest procediment, els requisits són els mateixos en ambdós casos quan, a la pràctica, en el cas de les aportacions a entitats, la Diputació de Barcelona ja disposa de molta de la informació que se sol·licita, atès que efectua el control financer corresponent. La Diputació hauria d'adaptar el procediment de justificació de les aportacions a entitats per adequar-lo als requeriments necessaris i evitar duplicitats en la tramesa d'informació.

17. Text modificat arran de les al·legacions rebudes.

4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès a la Diputació de Barcelona el dia 20 de setembre del 2021 per complir el tràmit d'al·legacions.

4.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per la Diputació de Barcelona a la Sindicatura de Comptes es reproduïx a continuació:

Títol: Al·legacions a un projecte d'informe

Cos de la tramesa:

Data de recepció del projecte d'informe: 01/10/2021

Presentació Al·legacions

Interventor General (en nom de la Diputació de Barcelona)

Data de la signatura: 09:27:24 01/10/2021

Signant: Josep Abella Albiñana – DNI [...] (SIG)

Excm. Sr. Miquel Salazar Canalda

Síndic

Sindicatura de Comptes

Síndic

En resposta al vostre escrit de 20 de setembre de 2021, i dins del termini de deu dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció de la seva carta, procedim a presentar al·legacions a l'informe de fiscalització núm. 30/2018-F, corresponent a la Diputació de Barcelona, Pla estratègic de subvencions, exercici 2017.

Adjuntem les al·legacions al present ofici, i les remetem d'acord amb les instruccions incorporades en el seu escrit.

Atentament

AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA A L'INFORME DE FISCALITZACIÓ 30/2018-F DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

El 20 de setembre, la Diputació de Barcelona ha rebut un escrit de la Sindicatura de Comptes, mitjançant el qual es tramet el projecte d'informe de fiscalització núm. 30/2018-F, corresponent a la Diputació de Barcelona, Pla estratègic de subvencions, exercici 2017, revisat pel Ple de la Sindicatura, perquè, si ho estima oportú, hi presenti les al·legacions pertinents.

Així mateix es fixa un termini de deu dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció d'aquell escrit per a la presentació d'al·legacions.

En execució d'aquesta habilitació, la Diputació de Barcelona presenta les següents al·legacions, ordenades per cadascuna de les observacions que s'incorporen en l'informe de la Sindicatura de Comptes.

A efectes operatius es recullen les observacions de la Sindicatura en lletra cursiva i les al·legacions de la Diputació de Barcelona en lletra normal.

1. Durant l'exercici 2017 es van aprovar quatre acords de modificacions del PES.

En l'acord de la modificació s'adjuntava com a annex el nou PES actualitzat, però no es detallaven els imports que havien estat modificats ni es feia referència als informes justificatius de la modificació de crèdit de les partides pressupostàries.

Efectivament, la Diputació de Barcelona va prendre fins a quatre acords de modificacions de crèdit, en els que s'incorporaven com annex els canvis en el PES aprovat, fruit de propostes de modificació d'algunes aplicacions pressupostàries incorporades en el Pressupost. Sent cert que en l'annex que s'adjuntava no es feia una referència expressa als informes justificatius de la modificació de crèdit de les aplicacions pressupostàries, cal dir, que aquestes justificacions sí es trobaven incorporades en l'expedient administratiu de la pròpia modificació de crèdit, que era el mateix que el de la modificació del PES.

2. Segons l'article 8 de la LGS, el PES es configura com el mecanisme per concretar els objectius i efectes que es pretenen assolir amb les subvencions.

Les diferents partides modificades del PES estaven justificades en els corresponents informes de modificacions de crèdit, però no incloïen un informe sobre com aquestes afectaven el compliment dels objectius inicialment establerts. D'altra banda, aquestes modificacions del PES efectuades amb posterioritat a la seva aprovació no van ser publicades, per la qual cosa no es va donar compliment als principis de publicitat i transparència que han de regir la gestió de les subvencions d'acord amb l'article 8, esmentat.

Tal com es recull en el propi informe de la Sindicatura de Comptes, del total de 102,12 milions que varen suposar les modificacions que afectaven al PES, 93,97 milions es devien a incorporacions de romanents de crèdit, modificacions que al nostre entendre no es referien al PES 2017, sinó que eren una mera execució (amb retard) del PES 2016,

i que per tant no suposaven una alteració del PES aprovat per l'exercici 2017. Així doncs només 8,15 milions suposaven canvis efectius del PES 2017 i el seu impacte sobre el total aprovat era molt reduït.

Respecte al tema de la publicació, si bé és cert que no es va fer una publicació expressa de les modificacions del PES, totes les modificacions de crèdit varen ser aprovades pel Ple, exposades al públic i publicades en el Portal de Transparència de la Diputació de Barcelona, i per tant entenem que tota la informació va ser pública.

3. Les aportacions a cinc entitats en que la Diputació de Barcelona tenia alguna representació no es van realitzar d'acord amb el que estableix la base 32 de les BEP, ja que no s'ha obtingut evidència que aquestes entitats haguessin enviat la memòria justificativa d'activitats i els comptes anuals de l'exercici, ni que el centre gestor corresponent hagués elaborat l'informe del compliment de les finalitats per a les quals es va atorgar la subvenció.

A més, l'aportació realitzada a dues entitats per a la realització d'inversions no compleix la base 33 de les BEP, ja que no consta l'acte administratiu que determines l'objecte a que anava destinada l'aportació, la forma i el termini de justificació ni que s'establissin els mecanismes de control sobre la correcta execució de l'actuació subvencionada.

La Diputació de Barcelona ja ha pres mesures per a que s'incorporin en els expedients administratius corresponents les memòries justificatives i els comptes anuals i es realitzin els informes de compliment de les finalitats de cada exercici en els supòsits d'aportacions a entitats públiques.

En tot cas, sí cal que quedi constància que es va comprovar l'existència dels comptes anuals, dins del control financer que realitza posteriorment la Intervenció General, i que estem parlant d'entitats públiques que publiquen no només els seus comptes anuals, sinó també tot tipus d'informació sobre la seva actuació.

En quant a l'aprovació de subvencions per a la realització d'inversions, la Diputació va prendre els corresponents actes administratius d'atorgament, en els que es recollien, entre d'altres, la forma i el termini de justificació, si bé no es concretaven les inversions a realitzar.

A més en el cas de la subvenció a l'IRTA entenem que no era d'aplicació la base 32, al considerar que es tractava d'una subvenció de concessió directa i no una aportació pel funcionament ordinari de l'entitat.

4. L'aportació a la UNED té la seva justificació en un conveni signat l'any 2002, que es prorroga anualment si cap de les parts el denuncia. La base 35 de les BEP de la Diputació de Barcelona estableix un límit de quatre anys per als convenis de col·laboració que aquesta signi amb qualsevol entitat, pública o privada, com a fórmula de gestió de qualsevol de les competències de la corporació. Es per això que la Diputació de Barcelona hauria d'haver signat un nou conveni que regule aquesta aportació. A més, d'acord amb la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de regim jurídic del sector públic, els convenis han de tenir una durada determinada, no superior a quatre anys, amb possibilitat de prorroga de fins a quatre anys addicionals, o si no, extingir-los. Aquest conveni no va adaptar la seva durada, per la qual cosa, d'acord amb la llei esmentada,

va passar a tenir una durada de quatre anys des del 2 d'octubre del 2016, i s'hauria d'haver renovat a finals de l'exercici 2020, cosa que no es va fer.

Des de l'any 2017 les quantitats transferides a la UNED es realitzen a través de la figura de les subvencions, i no d'un conveni interadministratiu de la Llei 40/2015, si bé és cert, que en la part expositiva del decret de concessió de la subvenció es referència, com precedent, al Conveni que havia existit des de l'any 2002. En conseqüència entenem que no calia cap renovació ni aprovació expressa de cap conveni.

5. Les aportacions a dues entitats van ser incrementades per un suplement de crèdit en 212.500€ i 245.000€, respectivament. Aquesta modificació de la quantitat inicial establerta en el PES posa en dubte els principis de publicitat i transparència que, segons l'article 8 de la LGS han de complir totes les subvencions, ja que no es va publicar.

En aquest apartat entenem reproduïdes les al·legacions justificades en els punts 1 i 2.

6. Segons l'article 22 de la LGS, el procediment ordinari per a la concessió de subvencions es el de concurrència competitiva i que, es poden concedir subvencions directes quan estiguin nominativament previstes en el pressupost, com a mínim, en la seva dotació pressupostaria i el beneficiari.

De l'anàlisi de les subvencions directes incloses en el PES de la Diputació de Barcelona s'ha detectat el següent:

- El 21,0% del total del PES de l'exercici 2017 de la Diputació de Barcelona corresponia a procediments de concessió directa, la qual cosa indica que la utilització d'aquest procediment no era excepcional.*
- Existien subvencions directes que, tot i tenir l'import consignat en el pressupost inicial, van experimentar modificacions posteriors, fet que incompleix el que estableix l'article 22 de la LGS. També es va incomplir el principi de transparència definit en l'article 8 de la LGS, atès que no es van publicar.*

La Diputació de Barcelona ha vingut adaptant el seu règim subvencionador, no només als preceptes legals, sinó també als diferents destinataris de les mateixes.

Cal tenir present que la majoria de les subvencions van destinades a entitats locals, dins de l'activitat de cooperació i assistència tècnica que la Llei li atribueix. Aquesta circumstància exigeix que una part d'aquestes subvencions es concretin en funció de circumstàncies sobrevingudes i que només poden ser abordades a través de la figura de la concessió directa.

Per altra banda, alguns programes preveuen la fixació de criteris objectius de repartiment per a totes les entitats públiques, que reuneixen uns determinats requisits, però que s'acaben atorgant com a concessió directa, davant la falta d'una figura específica que reculli aquest tipus de tramitació.

En quant al punt de la modificació de les subvencions atorgades per concessió directa, si bé entenem que s'ha de tractar d'una situació excepcional, no considerem que es trobin expressament prohibides en la normativa vigent.

7. L'acord setze del Conveni de traspàs dels serveis assistencials de salut mental i sociosanitaris dels Centres Assistencials Doctor Emili Mira i Lopez a l'Administració de la Generalitat establia que les aportacions que havia de realitzar la Diputació de Barcelona per compensar part de les despeses del personal transferit s'havia de regularitzar al final de cada exercici, i no mes enllà del 31 de març del següent. Els imports compensats l'exercici 2017 corresponien a les compensacions des de l'exercici 2012, la qual cosa incompleix el que establia el Conveni respecte al límit temporal d'aquestes compensacions.

Efectivament en la tramitació d'aquestes subvencions es va produir un retard considerable, però aquest va ser degut exclusivament a la impossibilitat de reunir-se amb la Generalitat de Catalunya, per concretar les quantitats a abonar d'acord amb el Conveni existent, malgrat els intents i la voluntat de la Diputació de Barcelona, que ha estat sempre interessada en la gestió al dia del conveni, atès els inconvenients presupostaris que va suposar l'acumulació de cinc anys d'endarreriments.

8. Les subvencions per a la col·laboració amb el tercer sector social analitzades van ser atorgades de forma directa mitjançant convenis de col·laboració, sense l'informe que es preceptiu en l'atorgament d'aquest tipus de subvencions, segons la base 34 de les BEP, en que es detallen l'objecte de la subvenció, l'acreditació de les raons d'interès públic que la motivaven i les circumstàncies que impossibilitaven la convocatòria pública, ni la justificació de l'existència d'algun dels supòsits que habilitaven aquest tipus de procediment que estableix l'article 29 de l'Ordenança general de subvencions de la Diputació de Barcelona. Existeixen una gran diversitat d'entitats que realitzen activitats de les mateixes característiques que les subvencionades, motiu pel qual s'hauria d'haver optat per un procediment de concurrència competitiva.

Des de l'aparició de la Llei 40/2015, la Diputació de Barcelona va entendre que podien existir tres figures jurídiques: els contractes, les subvencions (regulades en la LLGS), concedides a través de conveni o no i els convenis de col·laboració, previstos en la pròpia Llei 40/2015. S'ha entès que aquesta darrera figura era diferent a les subvencions, d'acord amb el que preveu l'article 48.7.

I aquesta figura del conveni de col·laboració és la que s'utilitza en diverses ocasions, quan es considera que no hi ha subvenció, atès que existeix una col·laboració entre les dues parts, Diputació i entitat privada o pública, que el resultat de l'actuació és d'interès per les dues parts, o que les competències són compartides (en el cas d'entitats públiques).

En el cas de les entitats del tercer sector social que s'esmenten en aquest apartat es varen signar convenis de col·laboració, i per tant al no ser considerades subvencions, no es va requerir informe justificatiu de la concessió directa. Va ser el cas de la Cruz Roja Española, Fundació Catalana de l'Esplai, Federació Salut Mental Catalunya, Federació Catalana d'Esports per Disminuïts Psíquics Acell, Fundació Privada Ecom, Dincat Federació i Comitè 1r Desembre – Plataforma Unitària d'ONG – Sida de Catalunya.

Els casos d'Encert Associació per la Foment de la Formació i Ocupació de Persones amb Discapacitat Psíquica, la Fundació Ludalia i la Fundación Secretariado Gitano sí es van tractar coma subvencions per concessió directa. En les dues primeres hem constatat la existència d'informes justificatius, mentre que en el cas de la subvenció a

la Fundació Secretariado Gitano la justificació va ser incorporada en la part expositiva del decret de concessió, però no es va fer un informe específic.

En els casos d'Encert Associació per la Foment de la Formació i Ocupació de persones amb discapacitat psíquica i de la Fundació Ludalia, amb subvencions concedides al 2016, sí existeixen els informes justificatius corresponents.

9. Una de les actuacions incloses en el conveni regulador de la subvenció per a la promoció i suport a les activitats de lleure signat amb l'Associació Catalana de l'Esplai, de 120.000€, era l'atorgament d'ajuts per gaudir d'activitats d'estiu a infants i joves en situació de pobresa, que es repartirien en funció de la puntuació obtinguda. Tot i que s'estableix que la Diputació revisaria la correcció de les puntuacions atorgades, el conveni no detallava els criteris de puntuació que havien de regir aquest repartiment, fet que podia comprometre els principis de publicitat i igualtat de tracte entre els destinataris.

En el present cas la voluntat de la Diputació de Barcelona era atorgar una subvenció a l'Associació, sense voler participar directament en la distribució de la mateixa, entenent que els criteris que aplicava l'Associació ja eren adients. No es va considerar que l'Associació fos entitat col·laboradora, de les previstes en l'article 12 de la LLGS.

10. El Conveni amb la Federació Catalana de l'Esport per a Disminuïts Psíquics, de 45.450€, no detallava els criteris que havien de regir el repartiment de les beques que atorgava la Federació als possibles beneficiaris, fet que podia comprometre els principis de publicitat i igualtat de tracte entre els destinataris.

En aquest cas es va utilitzar el mateix criteri esmentat en el punt anterior.

11. El Conveni amb la Fundació d'Entitats Col·laboradores amb el Minusvàlid (Fundació ECOM) per a la realització d'un servei d'assessorament especialitzat en recursos per a persones amb discapacitat, de 39.000€, es va signar el 25 de setembre del 2012 amb una durada fins al 31 de desembre del 2012 i prorrogable anualment per acord exprés de les parts. Des de llavors s'han signat les corresponents prorrogues anuals. La base 35 de les BEP de la Diputació de Barcelona estableix un límit de quatre anys per als convenis de col·laboració que aquesta signi amb qualsevol entitat, pública o privada, com a fórmula de gestió de qualsevol de les competències de la corporació. Es per això que la Diputació de Barcelona hauria d'haver signat un nou conveni que regule aquesta aportació. A més, d'acord amb la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de regim jurídic del sector públic, els convenis han de tenir una durada determinada, no superior a quatre anys, amb possibilitat de prorroga de fins a quatre anys addicionals o si no, extingir-los. Aquest conveni no va adaptar la seva durada, per la qual cosa, d'acord amb la llei esmentada, va passar a tenir una durada de quatre anys des del 2 d'octubre del 2016, i s'hauria d'haver renovat a finals de l'exercici 2020, cosa que no es va fer.

Considerem que el Conveni estava vigent en l'exercici 2017, atès que s'havia renovat, legalment, en 2016.

Les BEP de la Diputació varen recollir la limitació a quatre anys, d'acord amb l'establert en la Llei 40/2015.

12. De la revisió de les subvencions atorgades per a la promoció d'Europa i la internacionalització analitzades s'ha detectat el següent:

- *Aquestes aportacions estaven incorrectament classificades en el PES com a subvencions directes, quan haurien d'haver estat classificades com a aportacions institucionals. D'acord amb la base 32 de les BEP, les entitats beneficiàries haurien d'haver enviat la memòria justificativa d'activitats i els comptes anuals de l'exercici, i el centre gestor corresponent hauria d'haver efectuat l'informe del compliment de les finalitats per a les quals es va atorgar aquesta aportació, cosa que no es va fer.*
- *No queda justificat que la Diputació de Barcelona comproves que la Fundació Centre d'Informació i Documentació Internacionals de Barcelona, que va rebre una subvenció de 436.915€, hagués complert els deures de transparència derivats de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, tal com estableix l'article 12 de l'Ordenança general de subvencions de la Diputació de Barcelona quan els beneficiaris perceben subvencions o ajuts públics de més de 100.000€ anuals.*

Si bé és cert que es va produir una errada al classificar en el PES les tres subvencions atorgades a les entitats Fundació Institut d'Estudis Internacionals (IBEI), Fundació Centre d'Informació i Documentació Internacionals de Barcelona (CIDOB) i Organització de Regions Unides – Fòrum Global de Govern Regional i d'Associacions de Regions (ORU/FOGAR), entenem que sí consten els expedients administratius les memòries d'activitats i els informes dels centres gestors. Pel que fa als comptes, si bé no hi són en els expedients, sí es trobaven a disposició de la Diputació, que va emetre un informe de control financer al 2018 respecte dels mateixos.

En el cas de l'aportació a la Fundació CIDOB entenem que no era d'aplicació l'article 12 de l'OGS, atès que no es tractava d'una subvenció regulada per la LLGS, al ser una aportació exclosa, d'acord amb l'article 2.2, al tractar-se d'un Consorci que forma part del sector públic de la Generalitat de Catalunya.

13. De la revisió del conveni amb l'Agència de l'Habitatge de Catalunya per donar suport a les entitats de la demarcació de Barcelona que formen part de la Xarxa d'habitatges d'inserció social s'han detectat les incidències següents:

- *El conveni no establí el criteri de repartiment dels ajuts entre les diferents entitats que formaven part de la Xarxa d'habitatges d'inserció social.*
- *No es va constituir la comissió de seguiment per exercir les funcions de coordinació, execució i avaluació del funcionament de l'objecte del conveni que, entre d'altres funcions, havia d'acordar el sistema de distribució dels ajuts, tal com estableix la clàusula setena del conveni que regula la subvenció.*

Pel que fa a l'aspecte de la manca dels criteris de repartiment, reiterem l'argumentació exposada en els punts 9 i 10.

14. Segons el Protocol general del PXGL, les subvencions concedides en el marc de les meses de concertació són adjudicades pel procediment de concessió directa. No

obstant això, apareixen en el PES com a subvencions atorgades per procediments de concurrència.

Aquesta consideració diferenciada entre la nomenclatura utilitzada en els acords de concessió i el PES és deguda a la complexitat derivada del fet que estem davant d'unes subvencions que es regulen per la seva normativa pròpia i no per la LLGS, d'acord amb el previst en la disposició addicional vuitena de la pròpia Llei.

La confusió ve donada pel fet que es pot entendre que hi ha concurrència en tant que es concedeixen a tots els ajuntaments de la província, i es pot entendre que hi ha una concessió directa, en tant que s'atorguen individualment a cada ajuntament.

15. Les observacions de la revisió de les subvencions del Programa complementari de foment de l'ocupació local son les següents:

- L'import concertat per a l'exercici 2017 del Programa complementari de foment de l'ocupació local 2017-2018 va ser de 28.549.078€ per als ajuntaments beneficiaris i de 165.272€ per a quatre entitats municipals descentralitzades. En el PES de l'exercici 2017 no hi havia inclòs l'import atorgat a aquestes quatre entitats.*
- Els cinc ajuntaments seleccionats van presentar la justificació del primer pagament amb un retard d'entre dos i vuit mesos respecte del termini establert en el regim de concertació del programa. La justificació de la part atorgada el 2018 també es va presentar amb retards considerables en els cinc ajuntaments analitzats.*
- El regim de concertació del programa estableix la possibilitat d'imputar despeses indirectes en un percentatge màxim del 5,0% del total de despeses directes. Els cinc ajuntaments analitzats van acreditar aquestes despeses a través d'un càlcul a tant alçat, però no van presentar els justificants de despesa. No hi ha evidència de l'existència d'estudis econòmics que acreditessin que el percentatge del 5,0% fos raonable per raó de l'activitat realitzada pels beneficiaris, tal com correspondria d'acord amb l'article 83 del RLGS.*

La no inclusió de les entitats municipals descentralitzades en el PES és deguda a que inicialment no s'havia previst incloure-les en la convocatòria, i que finalment el Govern va decidir sí incloure-les. Atès el petit import del canvi i que no afectava a l'import global de la subvenció prevista no es va considerar necessari modificar el PES.

El retard detectat en la justificació d'algunes subvencions va ser real, però cal destacar que la justificació es va presentar per les entitats beneficiàries, un cop la Diputació les va requerir, tot donant compliment a l'article 70.3 RGS.

La possibilitat d'imputar despeses indirectes fins a un 5% del total de despeses directes venia recollida a l'art. 12.3 del règim del programa complementari. Aquest percentatge és inferior al què és normalment acceptat per fons europeus (entre el 7% i el 9%) i és el recomanat a les Instruccions de gestió i justificació de subvencions de la Diputació de Barcelona. L'art. 83.3 RLGS preveu la possibilitat que no es justifiquin documentalment les despeses indirectes, sempre i quan consti un estudi econòmic que en justifiqui el percentatge. És cert que no consta aquest estudi econòmic, però cal entendre que el centre gestor va aplicar el criteri recollit a les instruccions de gestió i justificació

de subvencions, segons les quals, amb caràcter d'estàndard, es considera que un percentatge del 5% és el correcte. En el cas que fos superior, sí que caldria justificar l'increment.

16. La pròrroga del termini per justificar les despeses del Programa complementari pla de xoc contra la pobresa va superar el límit establert en la clàusula 20 del seu regim regulador, que permetia una prorroga dels terminis de justificació i d'execució sempre que no excedís de la meitat del termini inicial previst, en els termes establerts en l'article 32 de la Llei 39/2015, de l'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Entenem que no es va prorrogar el termini de justificació, sinó que simplement es va desplaçar, un cop concedida la pròrroga del termini d'execució.

17. Les incidències detectades en les cinc subvencions per a actuacions de salut pública són les següents:

- *Les valoracions de les sol·licituds de quatre convocatòries van establir subcriteris que no es preveïen en el regim regulador del Catàleg, fet que incompleix els criteris d'objectivitat, igualtat i no discriminació que han de regir en qualsevol procediment d'atorgament de subvencions, tal com estableix l'article 8 de la LGS.*

- *En dues subvencions atorgades es van finançar despeses indirectes calculades en funció d'un percentatge de les despeses directes mentre que les instruccions del regim regulador de la convocatòria no ho preveïen.*

- *Una de les subvencions atorgades corresponia a un ajut puntual a un ajuntament per a la celebració d'un congrés de metges que no formava part de les accions incloses en el Catàleg de serveis del 2017. Aquesta subvenció hauria d'haver estat tramitada com a subvenció nominativa en el pressupost per no desvirtuar el mecanisme del catàleg i afavorir la transparència.*

Pel que fa a l'acceptació de despeses indirectes cal significar que aquestes es troben previstes en l'article 31.14 del règim del Catàleg estableix que: "Es poden justificar despeses indirectes, fins el 5 per cent de les despeses directes imputades, llevat que els centres gestors, en les condicions de concertació del recurs, hagi establert un percentatge superior o hagin exclòs aquesta opció".

Les subvencions analitzades fan referència als recursos "Seguretat i salubritat a les platges" i "Sanitat ambiental". En les condicions de concertació d'aquests recursos no s'estableix ni un percentatge superior ni se n'ha exclòs l'opció. Per tant, es permeten imputar despeses indirectes fins a un 5% de les despeses directes imputades.

En el cas de la subvenció a un ajuntament per a la celebració d'un congrés de metges, es va atorgar^{la} subvenció per concessió directa, figura permesa en la normativa del Catàleg, que recull la figura anomenada suport puntual.

A les presents al·legacions s'acompanya un annex amb la documentació justificativa de les mateixes, ordenada pel número de cada al·legació, que atès el seu elevat volum es trametrà directament a la Sindicatura de Comptes per altres mitjans electrònics.

4.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. Com a conseqüència de les al·legacions a les observacions tercera, dotzena, setzena i dissetena s'ha modificat el text del projecte d'informe, segons s'indica en les notes al peu de pàgina corresponents.

La resta del text del projecte d'informe no s'ha alterat perquè s'entén que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que el 26 d'octubre del 2021, reunit telemàticament el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Miquel Salazar Canalda, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 19/2021, relatiu a la Diputació de Barcelona, Pla estratègic de subvencions, exercici 2017, amb un vot particular en contra de l'aprovació, de la síndica Emma Balseiro Carreiras, el qual figura a continuació.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

El secretari general

Vist i plau,

El síndic major

VOT PARTICULAR DE LA SÍNDICA EMMA BALSEIRO CARREIRAS

Respecte a l'aprovació del present informe pel Ple de la Sindicatura el 26 d'octubre del 2021, la síndica Emma Balseiro Carreiras, d'acord amb el que preveu l'article 12, apartats 2 i 3, de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, va emetre el vot particular en contra que es reproduïx a continuació:

Emma Balseiro Carreiras, síndica en funcions de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, en compliment de la normativa vigent, formula el següent vot particular en contra a l'aprovació de l'informe de fiscalització Diputació de Barcelona, Pla estratègic de subvencions, exercici 2017.

La síndica, amb el màxim respecte que li mereixen les opinions de la resta de síndics, vol fer constar la seva discrepància amb les conclusions en relació al Pla Estratègic de Subvencions en els apartats 2.3 i 3.1 de l'informe, pels motius que a continuació exposa.

El Pla estratègic de subvencions (PES) està regulat per l'article 8 de la Llei 38/2003, del 17 de novembre, general de subvencions (LGS) i pels articles 10 al 15 del Reial decret 887/2006, del 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la LGS.

Com es descriu en l'apartat 2.3.2 de l'informe, l'article 8 de la LGS estableix que els ens que proposin l'establiment de subvencions, amb caràcter previ, hauran de concretar en un pla estratègic de subvencions els objectius i efectes que es pretenen amb la seva aplicació, el termini necessari per a la seva consecució, els costos previsibles i les fonts de finançament, amb subjecció al compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària.

A més, quan els objectius que es pretenguin assolir afectin el mercat, la seva orientació s'haurà de dirigir a corregir els errors clarament identificats i els seus efectes, que han de ser mínimament distorsionadors. Així mateix, la gestió de les subvencions a què es refereix la LGS¹ s'ha de realitzar d'acord amb els principis de publicitat, transparència, concurrència, igualtat i no discriminació; eficàcia en el compliment dels objectius fixats i eficiència en l'assignació i utilització dels recursos públics.

El Reglament de la LGS, en l'article 12, estableix el contingut que han de tenir els plans estratègics de subvencions com a instruments de planificació de l'activitat subvencional, entre d'altres, més enllà de la definició dels objectius estratègics i els efectes i impactes que s'esperen assolir, es requereix la concreció d'aspectes concrets com

¹ L'apartat 1 de l'article 2 de la LGS defineix les subvencions, als efectes d'aquella llei, com tota disposició dinerària realitzada per qualsevol dels subjectes establerts en l'article 3, a favor de persones públiques o privades sense que hagi contraprestació directa per part d'aquestes, i subjecta al compliment d'un determinat objectiu, execució d'un projecte, activitat o comportament singular, realitzat o no, condicionat per les obligacions establertes i, que tingui com a finalitat el foment d'una activitat d'utilitat pública o interès social o finalitat pública.

Les aportacions descrites en els apartats 2, 3 i 4 de l'article 2 i en l'article 4 estan excloses de l'àmbit d'aplicació de la LGS.

ara, els objectius específics, terminis, costos i finançament per cada línia de subvenció o, sí més no, segons el procediment de concessió, i el règim de seguiment i avaluació contínua que preveu aplicar.

En aquest sentit, el Tribunal de Comptes, en l'informe de fiscalització 1.052, aprovat el 30 d'octubre del 2014, manifesta el següent:

Los PES permiten establecer una conexión entre los objetivos y efectos que se pretenden conseguir, con los costes previsibles y sus fuentes de financiación, con el objeto de adecuar las subvenciones objeto de concesión con las previsiones de recursos disponibles, con carácter previo a su nacimiento y de forma plurianual. Asimismo, la LGS establece un sistema de seguimiento y control de los PES, que debe permitir que aquellas líneas de subvenciones que no alcancen el nivel de consecución de objetivos deseado o que resulte adecuado al nivel de recursos invertidos puedan ser modificadas o sustituidas por otras más eficaces y eficientes, o, en su caso, eliminadas.

Por otra parte, para que los PES puedan desplegar todos sus efectos como verdaderos instrumentos no sólo de planificación sino también de apoyo y mejora a la gestión y al control, es del todo necesario que se realice una labor de actualización y seguimiento cuyos resultados permitan desarrollar una función de retroalimentación que posibilite la toma de decisiones encaminadas a la modificación, sustitución o eliminación de aquellas subvenciones que no alcancen los objetivos de eficacia, eficiencia y economía previstos. Sin dicha labor de seguimiento los PES pierden toda su validez como instrumentos de planificación.

El Tribunal de Comptes, en el mateix informe, observa el següent:

Con carácter general, se ha observado que, bien por la ausencia total de la labor de actualización o seguimiento de los PES y demás instrumentos de planificación elaborados, o bien por una ejecución insuficiente de ésta, los departamentos ministeriales no han realizado valoraciones de los resultados obtenidos por las distintas líneas de subvenciones, por lo que el mantenimiento generalizado de las ayudas contenidas en los planes a lo largo del periodo fiscalizado 2007-2012 no ha estado sustentado en la previa valoración del grado de eficacia y eficiencia o en la adecuación de los niveles de recursos empleados con los resultados obtenidos, vaciando en consecuencia a los PES y demás instrumentos de planificación elaborados de todo valor como instrumentos de planificación y de mejora continua de la gestión.

Sobre la importància dels PES i el seu contingut també s'ha pronunciat el Tribunal Suprem, en la sentència 306/2021, del 4 de març del 2021, per la qual va declarar la nul·litat de l'ordenança de subvencions de l'Ajuntament d'Aduna:

Consideramos que la dicción del precepto, exigiendo con carácter previo el Plan Estratégico, no es tangencial y no sistemático, como sostiene la sentencia de instancia, sino requisito esencial y previo a la regulación de la subvención, de tal forma que sí requiere una formalización o instrumentalización externa que, aunque no es exigible una determinada formalidad, si una definición específica que pueda ser identificada. Apoya esta interpretación el mismo artículo 8, en su apartado 3, al establecer:

3. La gestión de las subvenciones a que se refiere esta ley se realizará de acuerdo con los siguientes principios:

- a) Publicidad, transparencia, concurrencia, objetividad igualdad y no discriminación.*
- b) Eficacia en el cumplimiento de los objetivos fijados por la Administración otorgante.*
- c) Eficiencia en la asignación y utilización de los recursos públicos*

Es decir, la propia norma –y de ahí también su imperatividad y no mera tangencialidad– alude a los objetivos de transparencia, eficacia y eficiencia, que debe presidir la gestión de las subvenciones. Lo que puede relacionarse también con la Disposición Adicional 13ª de la misma ley, para darnos definitiva interpretación de la imperatividad del precepto, de carácter básico como recoge la sentencia de instancia.

En efecto, tal como sostuvimos en las sentencias de esta Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Supremo de 26 de junio de 2012 (RC 4271/2011), 4 de diciembre de 2012 (RC 4369/2011) y 16 de abril de 2013 (RC 1372/2012), dado el tenor de los apartados 1 y 3 del artículo 8 y de la disposición adicional decimotercera de la [Ley 38/2003](#), el Plan Estratégico de Subvenciones, al que se refiere dicha disposición, tiene carácter previo al establecimiento de cualquier subvención, constituyendo un requisito esencial cuyo cumplimiento exige que sea formalizado externamente y con un contenido que le haga identificable como tal por reflejar al menos aquello a que alude el apartado 1 de ese artículo 8.

El document objecte de fiscalització en l'apartat 2.3 de l'informe, anomenat Pla estratègic de subvencions, transferències i altres ajuts, recull la totalitat de despeses dels capítols 4 i 7, de transferències corrents i de capital, respectivament, del pressupost de la Diputació de Barcelona corresponent a l'exercici 2017. En el Pla esmentat hi consta el conjunt d'aportacions, desglossades d'acord amb l'estructura dels pressupostos de les entitats locals que regula l'Ordre EHA/3565/2008, del 3 de desembre, i, per tant, agrupades segons la classificació per programes i la classificació econòmica.

Atenent al seu contingut, el document fiscalitzat respon més a un document informatiu complementari del pressupost anual de la Diputació de Barcelona que no pas a un instrument estratègic de planificació de l'activitat subvencional.

El fet d'incloure el total de transferències corrents i de capital, *a priori* podria induir a concloure que s'han superat els requisits de transparència malgrat que, una lectura més detinguda ens aboca al contrari. La manca de concreció o imprecisió de la informació que hi consta, sense distingir entre les subvencions, definides en l'article 2.1 de la LGS, de la resta d'aportacions compreses en els apartats 2, 3 i 4 de l'article 2 i l'article 4 de la mateixa llei, a més de l'omissió del contingut preceptiu en els PES, suposa un incompliment no només de la normativa de subvencions sinó també, i com a conseqüència, de la Llei 10/2013, del 9 de desembre, bàsica estatal i de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, catalana, ambdues de la transparència, accés a la informació pública i bon govern, que regulen la informació sobre l'activitat subvencional que s'ha de publicar en els portals de transparència i que s'ha de comunicar al Sistema Nacional de Publicitat de Subvencions.

Amb tot, és destacable que els models que la Diputació de Barcelona publica en el seu web com a eines de gestió per als ens locals s'ajusten més acuradament als PES tal com estan definits en la normativa de subvencions.

Emma Balseiro
Síndica (e.f.)

Barcelona, 28 d'octubre de 2021

